BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KÜTÜPHANESİ

تورك هوا مجموعه سی

تورك طياره جمعيتنك فكرلريني نشر ايدر

اداره ایشلری ایچین تورك طیاره جمعیتی نشریات مدیریتنه مراجعت ایدلملیدر

تورك هوا مجموعه‌سی

طیاره جمعیتینك فکرلرینی نشر ایدر

ابونه شرطلری :
سنه‌لکی ۲۱۰ غروشدر
آلتی آیلغی ۱۰۸ »
ممالك اجنبیه ایچین پوسته اجرتی بو بدله ضم اولنور .
تلغراف آدرسی : آنقره طیاره

صاتیلی : ٤ فیاتی ۱۰ غروشدر — اون بش کونده بر چیقار ، فنی و ملی مجموعه‌در — ۱۵ تموز ۱۹۲٦

طیاره و نقلیه واسطه‌لری

طیاره ، بو ، انسان ذکاسنك ایجاد ایتدیکی یکی آلت ، آتش کبی برشی اولدی : ناصل ، که آتش ؛ هم انسانك بیك تورلو احتیاجنی تأمین ایده‌ر ، هم ده بعضاً یاقار و ییقارسه طیاره ده اویله : محاربه صره‌سنده یاقوب ییقیجی بر آلت ، صلح زماننده ایسه نقلیه واسطه‌لرینك الك سریعی‌در !

طیاره‌نك محاربه زماننده بوتون حرب و تخریب آلتلرینه فائق اولدوغی آز چوق آکلاشلمشدر ؛ لکن عجبا نقلیه ساحه‌سنده‌کی موقعی نه اولاجاق ؟ چوق مراقلی اولان بو سؤالك جوابنی آراشدیرمایه چالیشاجغز : انسانلر ماکنه‌نك هنوز ایجاد اولونمادیغی دوره‌ده کوریورز ، که قاراده یوك حیوانلری ، و انسانلر ؛ نهرلرده ، دکزلرده ایسه قایقلر و کمیلر نقلیه ایشنی کورمشلر . بخار قوتنك کشف ایدلمسی و ماکنه‌لرك بو قوتله حرکت ایتدیرلمسی بو ایشك شکلنی ده کیشدیریور : کوره‌ك چکن قوللرك و روزکارله شیشن یلکنلرك یرینی بخار ماکنه‌لری آلییور .

قاراده اوزون مسافه‌لره عائد یوك طاشیمان دوه و مختلف حیوان قطارلری یرینه شومن‌دوفر ، یوك و بینك آره‌لرینك یرینه قامیونلر و اوتوموبیللر کچیور .

بویله بر منظره قارشیسنده حکم ایده‌بیلیرسکز ، که آرتیق ماکنه‌نك کیردیکی یردن نقلیه حیوانلری چیقمایه مجبوردر !

شیمدی طیاره‌نك نقلیه ساحه‌سنه کیرمه‌سنك محتمل نتیجه‌لرینی آراشدیرالم :

— عجبا طیاره ؛ شومن‌دوفری ؛ واپوری رقابت ساحه‌سنده کچه‌جکمی ؟ شاید کچرسه بونك نتیجه‌سی نه اولابیلیر ؟

بخار و الکتریق قوتلرینك کشفندنبری ، کوریورز ، که واپورلرك حجمی بویویور ، وشومن‌دوفرلرك‌ده یوکلرینی چوغالتمق قابل اولییور . شو حالده بو کون برقاچ بیك کیلولق اشیا طاشییان طیاره‌لر یرینه برایکی سنه صوکره بیکلرجه طونلق اشیا طاشییابیله‌جك طیاره‌لر میدانه کتیرلمسندن شبهه ایدیله‌مز .

بوتون ترقیلرك و تجددلرك تدریجاً انکشاف ایتدیکنی کورمشکن طیاره‌جیلکك انکشافنه اینانماماق منطقسزلق اولور . و بویله بر ترقی ، تحقق ایتدیکی کون ، دکزده و قاراده اولان نقلیه واسطه‌لرینك استقبالندن اندیشه‌یه دوشمکه انسانك حقی واردر :

دکزله هوانك تهلکه‌سی بربرندن چوق فرقلی ده کیلدر . بونکله برابر بر واپور ؛ بیکلرجه عمله‌نك آیلرجه سعیی ، میلیونلرجه پارانك صرفی مقابلنده الده ایدیلیور ، یوزلرجه قاپدان ، ماکینیست و طائفه طرفندن اداره ایدیلیور . و نهایت بو واپور کونلرجه هفته‌لرجه دکزلرده یورومك صورتیله نقلیات یاپیور . بوڭا مقابل بر نقلیه طیاره‌سی ؛ انشاآت زمانی ، مصرف نقطه‌سندن قیاس قبول ایتمز درجه‌ده بر فرقله میدانه کلییور و ایکی ، نهایت اوچ کیشی طرفندن اداره ایدیلیور . و بر واپورك کیجه‌لی کوندوزلی واصغری بر هفته‌ده قطع ایتدیکی مسافه‌یی برقاچ ساعتده قطع ایده‌بیلیور !

شومن‌دوفرك واپوره نسبةً بیك قات فضله مشکلات و مصرفی واردر : دمیر یولی قورابیلمك ایچین ، ایلك اوکجه چوقور یرلری دولدورماق ، دره‌لره کوپرو یاپماق ، یوکسك یرلری قازیماق ، داغلری دلمك و نهایت دوز بر حاله کتیریلن یوله طاش دوشه‌مك ، و بویله‌جه حسابسز مشقتلردن و میلیونلرجه مصرفلردن صوکره ، ینه‌پك بیوك بر ثروتله الده ایدیله‌بیلن دمیرلرینی قورماق ایجاب ایده‌ر . بوتون بونلردن صوکره صره‌لو قوموتیفلر دواغونلره کلیر بونلره‌ده حسابسز پاراوامك صرف ایدیلیر .

بویله اولدوغی حالده خطك هرهانکی نقطه‌سنده حاصل اولان الك اوفاق بر عارضه ، بوتون خطدن استفاده‌یی منع ایدر ، شومن‌دوفرك دمیرخانه‌سی ، تعمیرخانه‌سی ، مهندس و ماکینیست مکتبلری ، بونلرك اداره‌سی کبی داها بر چوق یاپیلاجاق ایشلری‌ده واردر .

شیمدی بر ده طیاره‌یی دوشونکز : بو قادار فداکارلقله میدانه کتیریلن شومن‌دوفر ، نه قادار سرعتلی اولورسه اولسون ، طیاره ، بر قوش کبی ، دره‌لری ، تپه‌لری ، نهرلری ، داغلری اشار و شومن‌دوفردن‌ده چوق چابوق یورور .

شومن‌دوفر تأسیساتنك باعث اولدوغی مدهش مصرفلر قارشیسنده طیاره‌جیلکك تفوقته اینانماق ، عادتا بر ضرورتدر .

طیاره‌لر ؛ انسان و قیمتلی اشیا نقلیاتنی تأمین ایتدیکی کون ، واپورلر ، شومن‌دوفرلر کومور ، کراسته ، حبوبات ، خام اشیا کبی شیلر طاشیمایه محکوم اولاجاقلردر . ایشته او زمان ، شومن‌دوفرلرك بر آغ کبی صاردیغی مملکتلر ؛ طاش ، دمیر حالنده طوپراغه کومدکلری میلیونلره و میلیارلره بلکه آجییه‌جاقلردر . طیاره‌جیلك ، ایشته بویله بر استقبالی بزه وعد ایدییور .

وطنمزك بو صوك اختراع واسطه‌سندن استفاده ایتمسی امکانی ، تمنی ایدرلم که یول وشومن‌دوفر یوقسوللغمزك تسلیسنی بزه ویرسین ! . . .

هاشم ناهید

محرری

والده‌لر و وطن محبتی

س. نظیف

متمدن قوملرجه وطنك صفت کاشفه‌سی **آنا** در. هیچ بر کلمه شو وصف قدر مدلولنی تعریف ایده‌مز.

وطنپرور قادینلرك یتشدیردکلری اولاد دائما خارق العاده حرکاتده بولنمشلردر. اوغلنی ایستدیکی کبی کوره‌مه‌ین حمیتلی والده‌لر، بعضاً بر حرکت، بر سوزله او نقصان و محرومیتی تضمین و تلافی ایتدیلر. دیرلرکه اسکی یونانستانده وطننه خیانت ایتمش اولان بر بدبخت اعدام ایدیله‌جکی صیراده، بر معبده التجا ایتمش. او معبد داخلنده آدام اولدرمك ممنوع اولدیغندن، خائنك ایچرده آجلقدن که‌برمه‌سی ایچون، قاپیسنی طاشله سد ایتمك ایسترلر. بدبختك والده‌سی ألنده بویوك بر طاش، الك اوکده معبده قوشارق، «دوغوردیغم جاناواردن، کتیریکم بو طاش داها خیرلیدر» دیمش.

ینه اسکی اسپارته قادینلری، محاربه‌یه کیدن اوغللرینه بر قالقان ویره‌رك، «قالقانك یا آلتنده کل، یا اوستنده» توصیه‌سنده بولونورلردی. وطنپرورلك حسی او دورلرده او قادار تربیه و تنمیه ایدلمش ایدی که والده‌لك شفقتی بیله اونی اسکات ایده‌مزدی.

قارطه‌جه‌لی (آنیبال) ی مغلوب ایله، رومایی مزمن بر تهلکه‌دن تخلیص ایتمش اولان (سچیپیون) ك قیزی (قورنه‌لی) بالخاصه اوغللری (غراقوس برادرلر) ه ویردیکی تربیه ایله مشهوردر. بو قیز، بو والده، پدرندن زیاده اوغللریله افتخار ایتمك ایستردی. حلیاتنی تشهیر ایدن بعض قادین دوستلرینه (قورنه‌لی) کندی چوجوقلرینی کوستره‌رك «ایشته بنم مجوهراتم» دیمشدی. غراقوس برادرلر وطنلرینه خدمت یولنده بری برینی متعاقب ئولدیلر. والده‌لری، اونلرك ضیاعندن متولد تأثری، صورت و سبب و فاتلرینی دوشونرکله ازاله و نفسنی تسلیه ایتدی.

اندلسك صوك و سفیه حکمداری «ابو عبدالله الصغیر» پایتختی (غرناطه) شهرینی دشمن دین و عرقه تسلیم ایله چیقارکن، ــ حالا (عربك آه) ایتدیکی بر نامیله یاد ایدیلن ــ تپه‌دن بلدهٔ متروکه‌یه باقارق اغلامشدی. یاننده بولنان والده‌سی (عایشه) نك دربدر اوغلنه، «آغلا، اوتانماز، آغلا. ارککلر کبی محافظه ایده‌مدیکك ملکك ایچون قادینلر کبی آغلا» دیمش اولدیغی مشهوردر.

جمعیتمزه پك قیمتلی یاردیملرده بولنان محترم عدلیه وکیلمز محمود اسعد بك افندی

ملکم دیدیکی وطنی دشمنلره عبدالله الصغیردن داها رذیلانه پیشکش ایتمش اولان وحیدالدینك فرارینه تقدم ایدن کونلرده بونی موضوع اتخاذ ایله یازدیغم سطرلره شو سوزلرله ختام ویرمشدم:

اوخ!.. عبدالله الصغیر!... روحك دورت یوز بو قادار سنه‌دن بری کومولدیکی و ایکله‌دیکی ظلمت ایچنده بو سوزلر سکا مدار تسلیت و مدار افتخار اولسون. چونکه آرقا کده دیار دیار سوروکله‌دیکك موکب شهوته بویله بر قادین ده قاتیلمش. و بو قادین سنك والده کدر.

ویل او بدبختان تاریخه که بویله بر تسلیت تلعین ویره‌جك آنه‌لری ده بولونمیه!..

ژاپونیالی مارکی (نوچی) ایله رفیقه‌سنك بعض مناقبنی مقدما بالمناسبه یازمشدم. یکرمی ایکی سنه اول روسیه ایله ژاپونیا آراسنده تحدث ایدن حربده مارکی (نوجی)؛ (پورارتور) قلعه‌سنی ضبطه مأمور اردونك قوماندانی ایدی. بری ملازم، دیکری مکتب حربیه‌نك صوك صنفنه مداوم بولنان ایکی اوغلنی استصحاب ایله محاربه‌یه کیتدی. اوغللرندن بری (دالی) قصبه‌سنده عسکر اخراج ایدیلیرکن شهید اولمشدی. دیکری (پوراتور) قلعه‌سنه حاکم قلعه‌لردن برینه هجوم ایدن فدائی قوت آراسنده ترك حیات ایتدی. باشقا اوغلی بولونمادیغی ایچون جنراله مخدومنك فدائیلره التحاق ایتمکدن منع ایدلمه‌سنی توصیه ایتمشلردی. «دیکر اولاد وطندن نه فرقی وار؟....» سؤالیله بو اخطاری اصغا ایتمدی. اوغلنك خبر وفاتنی هیچ بر تأثر کوسترمکسزین تلقی ایدن جنرال نوجی، درحال چادرینه چکیلیر. بو ش زمانلرده شرقی یازمق عادتی ایمیش. وفات ایدن صوك مخدومی حقنده بر شرقی یازارارق بسته‌لنمك و او کیجه اردونك موزیقالرنده چالنوب اوقونمق اوزره قرارکاه قوماندانه کوندرر. شرقینك مألی شودر:

اوغلمه آغلامایکز. کوزیاشلری وجدانلری عذابدن قورتارمق ایچون ویرلمش بر فدیهٔ نجاتدر. وطنی ایچون اولنلرك وجدانلرنده عذاب اولمازکه اونلری قورتارمق ایچون کوزیاشلرندن فدیهٔ نجات ویرلسین. بنم اوغلم دشمانه میدان اوقورکن ئولدی.

مارکی (نوجی) او کیجه (پورارتور) قلعه‌سی او کنده‌کی ژاپون اردوسنك قراکاهنده معیتی ضابطانیله یمك یرکن، آلای موزیقه‌سی بو شرقی‌یی چالوب اوقوردی. قوماندان بابا باشقالرندن فضله تأثر کوسترمکسزین،

ملی حکایه

میل اعتلا

محرری :
مفتی اوغلی احمد حکمت

آقشام یمکندن صوکرا سلیم بك، یورغون و دوشونجه‌لی بیر طور ایله یاواش یاواش اوطه‌سنه کیردی ، ماصه‌نك اوستنده‌کی قوطودن بیر سیغاره آلدی . یاسمین آغیزلغه طاقدی . قولتوغه اوطوردی . ایکی دقیقه صوکرا خدمتجی قهوه‌سنی کتیردی. صحتده بیر آدم اشتهاسیله بر پارچه هوپورده‌ته‌رك ایچمکه باشلادی . خدمتجی دیکر فنجانی کوشه‌ده‌کی ماصه‌نك اوستنه قورکن صوردی:

— خانم نره‌ده ؟

— کوچوك بکك یاکنده افندیم .

سلیم بك تکرار قهوه‌سنی چکدی . سیغاره‌سنی دومانلاندیردی .

هر آقشام ، اوغلی احسانك یمکدن صوکرا باباسنك یاننه کله‌رك والده‌سیله بیرلکده یارم ساعت قادار اوطورمق معتادی ایکن بو کیجه دوغرو اوطه‌سنه چیقمه‌سی سلیم بکك، بو متقاعد دیپلوماتك جانی صیقمشدی. نه اولدی ؟ احسانك والده‌سیله آراسنده نه کچدی؟ سیغاره تکرار چکیلدی. قهوه‌دن درین بر یودوم دها ایچیلدی .

اسکمله‌نك اوستنده دورولمش غزته‌لردن بیرینی آلدی . قولتوغك اوستنده بیر آز دها کریلدی . جریده‌یی سورمکه باشلادی. اوقودی . یاریم ساعتی متجاوز بیر زمان اوقودی. ساعتنه باقدی. قالقدی. قاپاپه‌نك آلتندن سجاده‌سنی آلدی . یایدی . یاتسی نمازینی قیلدی . قعدهٔ اخیره‌ده سلام ویررکن یاکنده قاریسنی کوردی. زهرا خانم مفتور ومغموم ، صوغومش قهوه‌سنی ایچیوردی .

— نره‌ده ایدیك ؟ نه اولدیك خانم ؟

— بر آز ایشم واردی .

— احسان نرده‌ده ؟

— اوطه‌سنده .

— نه‌دن اوطه‌سنده . یا کمزه کلمه‌دی؟

— بیلمم .

— آنا ، اوغول سزده بو آقشام بر تحفلق وار. احسانك یمکده‌ده صوراتی آصیقدی.

زاهرا خانم درین بیر کوکوس کچیردی. بیاضلانان صاچلرینی صاغ قولاغنك آرقاسنه صوقدی . دوزه‌لتدی . کوزلری دولدی . مندیلنی آووجنك ایچنده منجیقلامغه باشلادی.

— خانم نه اولویورسك ؟

— بك ! بك ! آرتیق دایانامایه‌جغم .

سن بونجه سنه‌لر دیار غربتده کزدیك. بن بوچوجوغی، سینه‌مده بویوتدیم. اونك اوغورنده کنجلکمی بیلمه‌دیم ، حیاتمی اوکا وقف ایتدیم . شیمدی مکتبدن چیقدی . تام مروتنی کوره‌جکمز زمان...

زهرا خانم یوره‌کندن قوپان بر عصیان آتشیله ، حیچقیره ، حیچقیره آغلایور و یانان کوکوسنك دوکمه‌لرینی چوزرکن :

— بیر آیدن بری احسان بکا یاپمادیغنی براقمیور . دیدی .

— نه دیمك ؟

— طیاره ضابطی اولمغی طوتدورمش. طیاره مکتبنه مراجعت ایتمش. معاینه اولمش. قرارینی سکاسویله‌مکلکم ایچون بنی هر کون تضییق ایدییور . او کندیسنی تهلکه‌لر ، قضالر ایچنه آتارسه بن ...، بز محو اولورز..

عمرینك بواك بویوك نشیدهٔ ماتمنی دیکلدی . او آقشام ، اردونك بالعموم موزیقاطاقملری هپ بو هوایی چالیوردی .

جنرال (نوچی) چادرینه چکیلدکدن و یاتاغنه اوزاندقدن صوکرا ، مفتور بر حالده فقط سس سز آغلادیغنی یالکز خدمتجیسی کوروب سزمشدی . صوك محصول عمرینك شهادتنی نوجینك حرمنه خبر ویردکلری زمان ، «یا !.. دیدی . آرتق (نوچی) اسمی دوام ایتمیه‌جك . فقط صوك اوغلمك حرکتی قدر بو اسمه ابدی شرف تأمین ایده‌جك بر شی یوقدر . »

بویوك میقادو (نوجی) اسمی دوام ایده‌بیلمك ایچون کندی افراد خاندانندن بر پرنسی اولاد اتخاذ ایتمه‌سنی صادق جنراله آغلایاراق تکلیف ایتمشدی . او وقته قادار حلم ومتانتنی محافظه ایدن بابا ، دایانامیه‌رق و کندیسی‌ده آغلایه‌رق ، « وطنی اوغرنده ئولمش اولان براوغلك یرینه باشقاسنی نصل قویا بیلیرم ؟ . دیدی .

ژاپونیایی اقصای شرقه حاکم ایدن ایشته بو آنا و بابالردر .

استحقار حیات ، قدیمدن بری آوروپاده الك بویوك فضیلت صاییلیردی . فقط بونی بیهوده بر تفاخر ، بر ادمان شکلندن چیقارارق وطنك شان و شوکتنه خدمت یولنده کوسترمکه باشلادقلری زماندن اعتباراً » ژاپونلر حریت واستقلاللرینه تمامیله صاحب اولدیلر .

فقط بن بر اسمسز والده بیلیرم که ، یونانلی ، رومالی ، اندلسلی ، ژاپونیالی قادینلرك هپسندن بویوك چهره کوسترر . بو آنه، استقلال حربنده اوغلنك آتدیغی قورشونی اسکله‌دن محاربه میدانه قدر کندی آرقاسنده طاشییان تورك قادینی‌در !..

سلیمان نظیف

دكلی بك ؟ الله رضاسی ایچون اولادمزی قورتار . نصیحت ایت . تهدید ایت . نه یاپارسه‌ك یاپ قورتار !

زهرا خانم شیمدی قوجاسنك ایكی اللرینه صاریلمش اونلری تیتره‌ین دوداقلریله اوپویور و كوزلرینك یاشلریله ایصلاتییوردی .

— پكی ، دوشونه‌لم . یارین آقشام مسئله حل اولور .

سلیم بك متفكر ایدی . زهرا خانم متصل سویله‌یور و آغلایوردی . اختیار دیپلومات بر سیغاره دها یاقدی :

— خانم ، دیدی ، بیكیرمی بر یاشنده‌كی بر كنج ارادهٔ جزئیه‌سنی كیف مایشاء استعمالده حردر .

— كندیسنی اداره ایده‌بیلن بر كنج ایچون دیدیكك بلكه دوغرودر .

سلیم بك اركك‌لك و قارینك ، بابالق غرورینك‌ اك بارز نقطه‌سی اینجینمش كبی یرنده طوغرولدی :

— نه دیمك احسان عقلسزمیدر ؟ آلیق بر كنج عالی مكتبدن برنجی چیقه‌بیلیرمی ؟ بنم اولادم بودالا اوله‌ماز.

زهرا خانم قوجاسنك ، بیلمه‌یه‌رك قلبنی قیردیغنی آكلایه‌رق :

— خایر ، دیدی ، تجربه‌سز ، بجریكسز ، دیمك ایسته‌دیم .

— باقالم او بزم تجربه‌مزی ، عقلمزی بكه‌نیورمی ؟ كنجلك بی‌آماندر خانم وهم بی‌آمان اولمالیدر .

سلیم بك یاتمغه چیقار كن قاریسی‌ده كوزلرینی سیله‌رك اونی تعقیب ایدیوردی.

*
* *

ایرته‌سی آقشام ، احسان اوه بر آز كچ كلدی . سوفراده زهرا خانم ینه محزون ، فقط سلیم بك پرنشئه ایدی . سویله‌دی ، كولدی . اطرافنی‌ده كولدوردی .

عائله افرادی برلكده سالونه چیقدیلر . سلیم بك مقدمه‌یه لزوم كورمه‌دن دیدی كه :

— طیاره‌مكتبی مدیرینی برلینده تحصیلده ایكن طانیمشدیم . یارین برابر مكتبه كیده‌لم . مدیر ایله كوروشه‌یم ، مادام كه آرزوك طیاره‌جی اولمقدر ، مادام كه كندنده میل اعتلا طویویورسك ، سنی وطنه خدمتدن منع ایده‌جك باباك ده كیلدر . اوغلم .

احسانك كوزلری پارلامشدی . غیر شعوری باباسنك اللرینی اوپمكه باشلادی .

زهرا خانم كمال هیجان ایله آتیلدی :

— آمان بك نه سویله‌یورسك . بر اركك اولادمز واردر .

— بر اركك اولادمز اولدیغی ایچون

ایرانه سیاحت ایدن طیاره‌جیلرمزدن یوزباشی مظفر بك

بن ده اونك هر معقول آرزوسنی یرینه كتیرمك ایسته‌رم . شیمدی سن سویله باقایم احسان ! نه ایچون طیاره‌جیلكه انتساب ایده‌جكسك ؟

— باباجغم . سایه‌كزده بو سنه مهندس مكتبدن دیپلومامی آلدیم . ینه مده شاهددر كه كوچوكدن برو ، بوش وقتلرمده ، موقاوادن اینجه تاختالردن بر چوق طیاره موده‌للری یاپاردیم . حرب عمومی اثناسنده‌كی اك مشهور آلمان ، فرانسز ، انكلیز طیاره‌جیلرینك ترجمهٔ حاللرینی ، سرگذشتلرینی ازبرله‌مش كبی‌یم . مكتبده بوتون اعتنامی طیاره ماكنه‌لرینه حصر ایتدم . كوردم كه بنده طیاره‌جیلكه بر استعداد وار . باباجغم ، بو دورلو اختراعلر هپ آوروپاده و آمریقاده خرستیان عالمنده حصوله كلیور . بلكه دییوردم ، بر كون ده ، بن طیاره‌جیلك عالمنده..

— بر كون ده سن طیاره‌جیلك عالمنده بر صاحب كشف اولورسك . بو سایه‌ده ملتكه شرف و نفسكه ثروت قازاندیرمش و عائله اسمنی احیا ایتمش اولورسك‌ده كیلمی ؟

— بوقادار بیوك سویله‌مكه جسارت ایده‌مم ، باباجغم .

— جسارت ایت اوغلم . بو بر مفكوره‌در . جهانده موفقیت مفكوره صاحبی بختیارلركدر . یالكز بر فكركه اعتراض ایده‌جكم . اوده بوتون اختراعلرك خرستیان عالمنه مختص اولدیغنی سویله‌ركن ، اگر یاكیلمیورسه‌م ، بو موفقیتی ، بر عرق مسئله‌سنه عطف ایتمك ایسته‌دیك . بو قناعتكی تصحیح ایتمك ایسته‌رم . بونده عرقك ، جنسك ، ملیتك هیچ تأثیری یوقدر . مسئله فنه عائددر . فن هانكی مملكتده ترقی ایتمش ایسه او مملكته منسوب انسانلر آراسنده مخترعلر یوره‌مشدر. هر اختراع بر دها اثری اولمقدن زیاده ، فن و تجربه محصولیدر . هر موجد بر داهی ده كیلدر . بلكه تجربه‌كار بر متفن‌در . بوندن اون بش سنه اول آلمانیاده صنایع محیطنده بولونمش ، مهم بر فابریقا صاحبنك ضیافتنه اشتراك ایتمشدیم . اثنای ضیافتده بكا اون اون‌بش قادار مخترع تقدیم ایتدیلر . اختراعلرینی سؤال ایتدیم . اوكره‌ندیم . جمله‌سی مهم موفقیتلر ایدی . حیرتمی كورن دیره‌كتور بكا دیدی كه :

— بوكون طانیدیغكز موجدلرك همان كافه‌سی ماكنه مهندسیدرلر . اختراعكرده‌لرینك جمله‌سنی كندیلرینه اسناد ایتمك دوغرو اوله‌ماز . بو ایجادلرك پك چوغی فابریقاده چالیشان ذكی عمله‌نك اثر كشفیدر . بونلر بولوشلرینی معیتنده چالیشدیقلری مهندسه سویله‌رلر . بو مهندس‌ده بو طاسلاغی قابل استفاده بر حاله كتیریر . سنه‌لرجه بر ماكنه‌نك باشنده چالیشان بر مهندس ،

حتی بیر ایشچی بو ماکنه‌یه بیر ایکی دمیر دیرسه‌ك ویا بر اسطوانه علاوه ایتمکله باشقا بیر ماکنه دها چیقاره‌بیلیر. مسلکدن اولمایان ایلك مخترعلرك مساعیسی اکثریا هدر اولور.

« اوچمق » کیفیتی ، عصرلرجه اول افکارك ، معنویاتك بشیکی اولان شرقده جلوه‌نما اولمشدر. اونك ایچون «جنت» ك اسمی تورکجه‌ده « اوچماق » در. « معراج حضرت محمد » ده و « عروج عیسی » ده تمامیله اوچمق فعلی واردر. »

« تحت سلیمان » هواده ایدی. »

« سیرایتدی هوا اوزره دینیر تحت سلیمان »

« اول سلطنتك یللر اسر ، شیمدی یرنده »

قصص انبیاده‌کی « نمرود » ك الوهیت دعواسنه قالقشماسنده‌ده اوچورمق کیفیتی واردر. نمرودتصور ایتدیکی بر نوع اوچورتمانك اوستنه دیکدیکی دیرکك اوجنه‌أت پارچالری واشاغی طرفنه‌ده بیرقاچ ایری وآچ قارتاللر باغلامش. قارتاللر اجلقله أتی یاقالامق ایچون هوالاندقجه أت پارچالری دخی یوکسکلره قالقیوردی. بوسایه‌ده یوکسه‌لن اوچورتمانك اوستنده‌کی آدمده حاشا « الله » زعمیله کونشه اوق آتمق صافدرونلغنده بولنمش ایدی.

شیمدی بن سکا بوندن بیك سنه اول بیر تورکك هم معروف ومشهور بیر تورکك ایجاد ایلدیکی طیاره، یعنی قانادلراوغورنده ترك حیات ایتدیکنی سویلرسه‌م...

بو تورك مشهور عربی قاموس صاحبی جوهریدر. جوهری تورکستانلی در. اسمی ابونصر اسماعیل حماد فارابی در تورکستانده الیوم اوطرار (اطرار) دنیلن فاراب قصبه‌سنده دوغمشدر. بو تورکه عربلر « امام اللغه » دیرلر.

جوهری تحصیلنی اکمال ایلدیکدن صوکرا سیاحته چیقارق عربستانك هرجهتی سوریه‌یی و ماورای نهر جوارینی وایرانی کزمش واوزمانکی الك مهم عرب قبیله‌لری خلقی ایله تماسده بولونه‌رق طوپلادیغی نوطلر و لغتلر ایله « کتاب الصحاح » نامنده‌کی بویوك لغتنامه‌یی تألیف ایله‌مشدر. الیوم تورکیه‌ده وعرب بلده‌لرنده اعتبارینی غائب ایتمه‌ین بولغتنامه اولا « پیر محمد » ثانیاً « وانی » افندی طرفندن « وانقولی » لغتی نامیله تورکجه‌یه ترجمه ایدیلمشدر. جوهری عربی صرف ونحوینه وادبیاتنه دائر بیر خیلی اثرلر دها تألیف أیله‌مکله برابر حسن خطه مالك اولدیغندن بالآخره توطن ایله‌دیکی نیشابور شهرنده پك چوق قرآن کریم وسائر قیمتلی کتابلر استنساخ ایتمشدر.

جوهری، بوتون حیاتنی ذهنی مشغله‌لرله کچیره‌ن وممکنات عالمنده هرحادثه‌یه وقوف پیدا ایتمکی حیاتك یکانه ذوقی عد ایدن مستثنا ذکالردن اولدیغندن اولا قوشلرك اوچوشلرینی تحقیقه وبعده تقلیده باشلایه‌رق « ۳۹۳ هجری و ۱۰۰۲ میلادی » تاریخنده

ایرانه سیاحت ایدن طیاره‌جیلرمزدن :

سیویل پیلوت بصری بك

ایکی بویوك قانادا اعمال ایدوب « نیشابور » ده‌کی جامعك دامی اوستنه چیقار وقانادلری بدنه باغلایه‌رق اوراده طوپلانان اهالی یه خطاباً :

« ای جماعت مسلمین ! شیمدی یه قادار یر یوزنده نامی ابقا ایده‌جك خیلی اثر براقدیم . بوکونده انسان ذکاسنك نه‌لره مقتدر اولدیغنی کوسترمك ایچون ، کوك یوزنده، بندن اول، هیچ کیمسه‌نك جسارت ایده‌مه‌دیکی بیر تشبثده بولونه‌جغم . »

دیه‌رك کندیسنی دامدن فیرلاتیر . بیر مدت قانادلرینی ، حسن صورتله استعمال ایله اوچدیقدن صوکرا ، بغتةً چیقان روزکارك هجوملرینه قارشی، قانادلرینی اداره ایده‌مه‌یه‌رك دوشر وپارچالانیر .

غریبدرکه جوهرینك مشاهیردن اولمق اعتبارله هرکسك حافظه‌سنده منقوش اولان ترجمهٔ حالنده وفاتنه سبب اولان طیاره‌جیلکی حقنده فضله تفصیلات یوقدر . ملتداشمز جوهری یه تورك طیاره‌جیلرینك پیری دیمك دوغرودر .

فقط اسلاملرده اوچمق تشبثنده ، جوهریدن اول بولونان‌ده واردر . اوچنجی عصر هجرینك نصف اولنده اندلسده شاعر ابوالقاسم العباس ابن فیرناس دخی اعمال ایله‌دیکی قانادلر ایله اوچمغه موفق اولمش ایسه‌ده هوادن یره اینمك ایچون ترتیباتده قصور ایتدیکندن بر مدت طیراندن صوکرا نزول ایچون واقع اولان حرکاتنده موفق اوله‌مایه‌رق دوشمکله بوسقوط مونته‌ده کیلسه بیله ، سقط قالماسنه سبب اولمشدر .

قوجه‌سنك نطقنی درین بر فتور ایله دیکله‌ین زهرا خانمك قادینلق رقتی تکرار جوشدی :

— بك ! بك ! تاریخده بولدیغك مثاللر هپ اولوم تهلکه‌سیله نتیجه‌لندیکی حالده ناصل اولویورده بو مهلك مسلك ایچون جکر پاره‌کی تشویق ایدیورسك ؟ !

احسان ، منفعل باباسنی مدافعه ایتمك ایسته‌دیکی حالده یالکز « نینه‌جکم ! » دیه‌بیلدی .

سلیم بك دوغرولدی .

— خانم ، والده‌لك شفقتی سکا حقیقتی اولدیغی کبی دوشوندیرمه‌یور . سوزلرمك بدایتنده‌ده سویله‌مشدم . بر ایشك باشلانغیجنده دائما موفقیتسزلك اولور . فقط بوکون هوا کمیلرنده تهلکه، دکیز کمیلرندن حتی قره‌لرده‌دولاشان اوطوموبیللردن دها آزدر. دیه‌بیلیرم. صوکرا مملکتك مدافعه احتیاجی طیاره‌یه‌در . دیه‌بیلیرم‌که بزم ، طیاره‌لرك انواعندن بیر ایکی بیك هوا سفینه‌لرندن متشکل فیلولرمز اولسه شرقده بزه یان باقه‌جق دوشمان بولونه‌ماز . صوکرا فضالرده دولاشمق نه ذوقدر . نه

اولولقدر . بوتون کائناتی آیاقلرینك آلتنده کوچوك کورمك انسانك روحنه نه بویوکلك ویریر . آیله ، کونشله قومشو ، بولوطلرله یولداش اولمق ، روزکارك فوقنه چیقمق ... انسان دوشرسه‌ده یوکسکلردن دوشر . نرم کبی دوروزکن ییقیلماز . هم نه‌دن دوشسون . بوکون طیاره‌لر ، تورکجه تعبیریله «اوچقون» لر واسطهٔ نقلیه خدمتنی کورویور . واپورلر باتمازمی ؟ تیمور یوللر قطارلری یولدن چیقمازمی ؟ بوکونکی طیاره‌لرده تهلکه بونلردن چوق ده کیلدر . نهایت یوکسلمك ، متمادیاً یوکسلمك ذوقی ! . . اولادم ، سنك طرازك « دائما دها یوکسك » اولسون :

یوکسل که زمین دار و آلچاق
یوکسکده خدایه یول وار آنجاق
« یوکسل بو زمینه قانع اولما ؛ »
« احسان خدایه مانع اولما ! »

احسان اولادم !

احسان باباسنی هیچ بر زمان بو قادار آتشلی ، بوقادار جوشقون کورمه‌مشدی . زهرا خانم اوصولجه بر کوکوس کچیردی . کندی کندیسنه « قدر » دیدی‌وصوصدی .

* * *

بو اونوتولماز کیجه‌نك اوستندن بش سنه کچمشدی . بر صباح اوکله‌یه دوغرو بشیکطاش اسکله‌سنده دوران کوزه‌ل بر اوطوموبیلدن بر اختیار قادینله ، بر کنج ضابط اینمش ، بیلت محلنه دوغری کیدییورلردی . اودقیقه‌ده اسکله‌ده‌کی غلبه‌لك آراسنده بر هوای ایقاظ اسمشدی . هرکس کیری‌یه چکیلدی . بر آنده دوداقلردن « احسان بك ! طیاره ضابطی احسان بك ! ییکرمی بش کونده چینه ، ژاپونیایه کیدوب کلن احسان بك ! ... » صدای حیرتی اسکله‌یی دولدیردی . ملت کندیسنی غزته‌لرده‌کی رسملردن طانیمشدی . غلبه‌لك ایچندن بیاض بیقلی بر ارکان حرب ضابطی ایلرله‌دی . احسان بکك یاننده‌کی قادینه یاقلاشدی :

— خانم افندی ، دیدی ، سز احسان بکك والده‌سیمیسکز ؟

— اوت افندم .

— الله عشقنه ، مساعده ایدك بویله بر قهرمانی یتیشدیرن بویوك قادینك النی اوپه‌یم .

متواضعانه استنکافنه رغماً ، ضابط زهرا خانمك تتره‌ین النی کمال حرمتله اوپدی . بو بر مقدمه ایدی . بر آنده اوراده بولونان عسکر سیویل و قادینلردن پك چوغی بو بختیار والده‌نك اطرافنه طوپلانمش بر ربر اللرینی اوپمك تهالك کوستریوردی .

بو صیراده احسان بك کیشه‌نك اوکنده بیلت پاره‌سنی پیشتخته‌یه قویمش « بویوك دره ایچون ایکی برنجی » دییوردی . بیلتجی باشنی دلیکدن چیقاره‌رق « سز طیاره ضابطی احسان بك دکلمیسکز . »

— اوت !

— رجا ایده‌رم اوغلم بو کون سایه‌کزده تورکلکیله مفتخر بر فقیر بیلتجینك کوکلدن قوپان ناچیز هدیه‌سنی قبول ایدیك .

— امان ناصل اولور ؟

— چوق رجا ایدرم .

— پکی تشکر ایده‌رم .

زهرا خانم افتخاردن آیاقلری یره باصمیور کیبیدی . واپورده‌ده هرکس احسانی پارمقله کوستریوردی . چونکه احسان بك حرب اثناسنده طیاره‌لرك اك مهم بر قصورینه چاره بولمش و هواده سس چیقارمایان بر طیاره موطوری ایجاد ایتمشدی . وبویله بر موطوری حامل اولان بر طیاره ایله ، رئیس جمهور طرفندن تسطیر اولونان ایکی نامه‌یی چین رئیس جمهوریله ژاپون میقادوسنه کوتورمکه مأمور اولمش وهیچ بر اوروپالینك هنوز یاپامادیغی بو سیاحتی پك قیصه بر مدت ظرفنده موفق اولان احسان بك تورکیه‌ده بر آنده پك مهم شخصیت اولوویرمشدی .

واپورده بوتون بونلری دوشونن زهرا خانمك قلبنده بر عقده واردی . اوغلیله صوك درجه افتخار ایدن سلیم بکك احسانك بوشان و شرفنه شاهد اولمادن بر سنه اول وفاتی بو بختیار قادینی هر دقیقه دلخون ایدیبوردی .

مفتی اوغلی
احمد حکمت

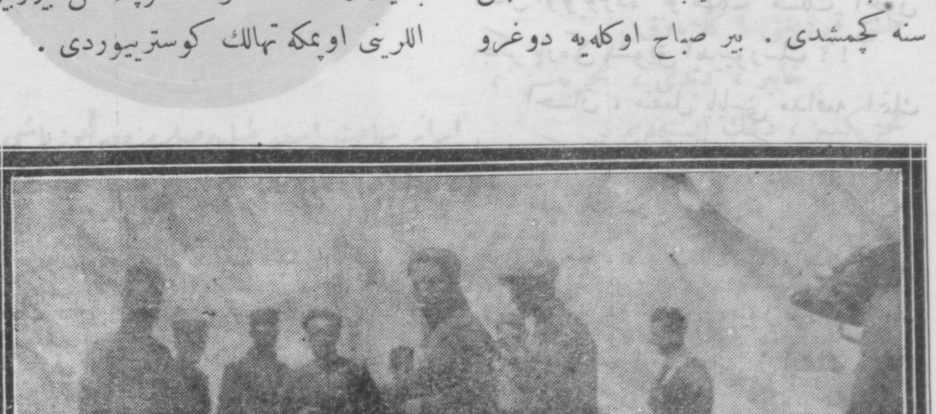

طیاره‌لرمزك طهرانده‌کی سیاحت انطباعاتندن

پارسده چيقان « ئه‌نترانسيژاق » غزته‌سندن :

يلكنلى طياره Autogire شيمديكى طياره‌لره قارشى بر ترقى تشكيل ايدرمى ؟

انكليزلر يدى عدد يلكنلى طياره انشا ايتمكده بولونمه‌لرينه نظراً بو نوع طياره‌يى قبول ايتمش كورونويورلر . شوحالده بو نوع طياره حقيقةً بر ترقى تشكيل ايتمكده‌ميدر ؟

بو نوع طياره‌نك باباسى اولان م. ژوآن دولاسيه‌روا بوكا أوت جوابنى ويرمكده‌در. موما اليه مادريد مركز دارالفنونى فن فاكولته‌سنده بو فكرينى اثباته تشبث ايتمشدر.

مسئله‌يى قطعى صورتده كسوب آتمق ايسته‌مه‌مكله برابر، موما اليهك دعواسنى اثبات يولنده ايلرى سوردوكى دليللرى او كره‌نمك فائده‌سز اولماز .

موما اليه قونفرانسنده ديمشدركه :

« بر نوع (پروانه قانادلى طياره hélicoptère) ديمك اولان يلكنلى طياره يكى وهنوز غير منتشر بر طياره سيسته‌ميدر . بو طياره‌يى وجوده كتيرركن غريب بر اوچوش آلتى ياپمش اولمه‌يى دكل، طياره‌لرك ايى اوصافنى حائز اولمقله برابر : سرعت ضياعى حسبيله موازنه‌نك بوزولمسى و بويوك بر سرعت افقيه ايله اينمه‌يه مجبوريت حاصل اولمسى كبى طياره‌لرده موجود باشليجه واك مهم قصورلردن عارى بر آلت وجوده كتيرمه‌يى دوشوندم . »

« بو ايجادك فكر اساسيسى طياره‌نك سرعتى آزالمسى وعادتا دورماسى حالنده بيله بو نوع طياره‌ده موجود موازنت پالالرينك (يلكنلرينك) ينه كافى بر سرعتى حائز اولمسنده مندمجدر . طياره‌نك صاغ وصول جهتلرنده‌كى ايكى كوچوك سطحك، كورديكى وظيفه اعتباريله ديكر طياره قانادلرى ايله هيچ بر جهت اشتراكى يوقدر. مذكور سطحلر عرضانى قوماندا قانادجقلرى وظيفه‌سنى كورورلر. »

« بويله بر طياره نوعى وجوده كتيرمك اوزره ١٩٢٠ ده باشلايان تجربات آلتى سنه چاليشمه‌يى وبو يولده ٣٢ طياره وجوده كتيريلمسنى ايجاب ايتديردى . ١٩٢٣ ده « سپه‌نسه‌ر » ك ٤ نومرولو يلكنلى طياره ايله ياپديغى اوچوشلرله مسئله حقيقى اولارق حل ايديلدى . اوتاريخدن بو كونكى يلكنلى طياره‌نك ياپيلديغى زمانه قادار كچن مدتده حصوله كلن ترقيلر يالكز تفرعات وانشا آتنده وجوده كتيريلن تكملاتدن عبارتدر . »

موما اليهه نظراً « يلكنلى طياره » نك فائده‌لرى شونلردر :

« يلكنلى طياره آيريجه خصوصى بر تعليم وتربيه‌يه احتياج كوسترمز و بو سببله بو طياره‌نك ايشله‌يوب حركت ايتمسى پيلوتك مهارتنه باغلى دكلدر .

« يلكنلى طياره هوا سير وسفرنده امنيت حصوله كتيرمشدر . مذكور طياره‌نك سرعتى، بر چوق حاللرده، ديكر طياره‌لرك سرعتنه فائق اولا بيلير. وبونك ايچين كندى اوصافندن فدا كارلق ياپمسنه‌ده حاجت يوقدر..

« فضله اولارق، سوق واداره‌سى داها قولايدر . »

« حجمى داها آزدر، بالنتيجه تجهيزاتنك آلنمسى وطياره‌نك محافظه‌سى داها قولايدر. »

« بر طياره ايله ياپيلان جانبازلقلرك عينى بو نكله‌ده ياپيلا بيلير. ايشته بو صورتله، دكيز طياره‌جيلكنده، يلكنلى طياره بر كمى كووه‌رته‌سى اوزرينه اينه‌بيلير . »

« حربده، غير عسكرى اولان [محاربه سببيله اولمايان] قضالر ٪ ٦٠ نسبتنده آزالاجقدر . »

طياره ميدانلرينك ساحه‌سى پك زياده كوچولتوله‌بيله‌جكدر .

« سيويل طياره‌چيلكده ، يلكنلى طياره، ايلريده، اوطوموبيل كبى ، اهاليجه پك سه‌ويلن و رغبت ايديلن ، وكيجه‌لين دخى سيسلى هواده اوچوشلرى تسهيل ايدن بر نقل واسطه‌سى حالنى آلاجقدر .

« خلاصه ، اكر طياره، اوچوشى ممكن قيلمش ايسه، يلكنلى طياره‌ده اونى قولاى برشى حالنه كتيره‌جكدر . »

بونلر آشكاردركه پك جاذب نتيجه‌لردر؛ بز بو نتيجه‌لرك وجود بولمسنى تمنى‌دن باشقا برشى ياپامايز، مفتش عمومى م . فورتان كبى معروف بر فن متخصصنك فكرى‌ده بو خصوصده وعدلرله دولودر ؛ مومى اليه كنديسى ايله واقع اولان ملاقاتمزده شو بياناتده بولونمشدر :

« يلكنلى طياره درحال قابل تطبيق دكيلدر ؛ فقط انكار اولوناماز فنى بر اهميت عرض ايتمكده‌در. يلكنلى طياره‌نك مستند اولدوغى اساس « پروانه قانادلى طياره Hélicoptève » اساسيله قاريشديريلمقده‌در. حال بوكه يلكنلى طياره‌نك اساسى دونر قانادلى طياره اساسندن حال حاضرده ممكن مرتبه اوزاقلاشمشدر . بو اساس نظر دقته آلنمه‌يه والتزام ومدافعه اولونمه‌يه لايقدر .

« شو نتيجه داها شيمديدن ثابت اولمشدر: يلكنلى طياره‌نك همه‌نده شاقولى اولارق اينمه‌سنى تأمين ايدن حقيقةً اوتوماتيك استقرار وموازنتى . »

اسکیشهر - طهران سیاحتی

بر تورك فیلوسنك طهرانه‌قدر سیاحتی روایتی بر قاچ آیدن بری سویله‌نیور ، و بو سیاحته اشتراك امیدی هپمزی هیجانه‌دوشورویوردی . . . فقط تحقق ایتمه‌ین ، اوزون سوره‌ن بو روایتلره آرتق اهمیت ویرمه‌مکه باشلامش ، بوسبوتون بشقه خیاللره دالمشکن مایسك یکرمی آلتنجی کونی ، آنی اولارق ساعت ایکیده ، ایکی طیاره ایله طهرانه کیتمك ایچون حاضرلق أمرینی آلدم . بو سیاحته آرقاداشلرم ملازم أنور ، سیویل پیلوت بصری ، ماکینیست سعدی بکلرده اشتراك ایده‌جکلردی ...

بو هیجانلی حقیقتك ویردیکی نشئه ایله ساعت سکز بچقده حرکته حاضردق . بویله اوزون بر سیاحتك ایجاب ایتدیره‌جکی بوتون تدبیرلری آلمشدق.. شمدی طبیعتك مساعده‌سنی بکلیوردق :

هوا راپورلری نشئه‌مزی قیردی . . برقاچ ساعت بکله‌مك مجبوریتنده‌یز . نهایت ساعت اون برده حرکت ایتدك . . اولا آنقره‌یه ! ...

اسکیشهر - آنقره یولی بزم ایچون خریطه‌یه و روطه‌یه احتیاج حس ایتمه‌دن امنیت و قطعیتله کیده‌بیله‌جکمز پك مونس و طانمش بر کذرکاه . . . . هوا بولوطلو و صاغناقلی ! . . . آلپو ایله صاری کویی جنوبده براقدق . بیچر - سازیلرك شمالندن کچیورز . . پولاطلی صاغمزده . . . ایشته ماللی کوی . . . آرتق آنقره‌یه یاقلاشیورز و آلچالیورز ... دها یقین برزمان أول بر ایکی دفعه کچدیکم بو کذرکاه اولکی تخمینلرمه رغماً بکا یکی ، بر آز یابانجی بر شکل کوستریوردی ....

نه کیلمش اوزون بر وادی ، اوزرنده اوینانمش بر ساحه . . منتظم سرپیلمش کوزل بنالریله غازی چفتلکی . . بویومش یکی شهری ایله ، طرف ، طرف انشا آتیله آنقره . . . .

*
* *

برقاچ کون قالدیغمز آنقره‌ده وظیفه‌مزی دها وضوحله اوکرندك :

پك اسکی قومشومز ایرانك یکی شاهی پهلوی حضرتلرینك تتوج رسمنه اشتراك ایده‌جکز ، رئیس جمهورمز بویوك غازیمزك هدیه‌سنی کوتوره‌جکز . . .

حس ایتدیکمز سرور ، پایانسز بر سعادته انقلاب ایتدی . . . اویله‌یا ؛ مبارك یوردمزك نورلو سماسنی غربدن شرقه قطع ایده‌جکز ، عزیز بایراغمزی یابانجی اولکه‌لر اوزرنده کزدیره‌جکز . . .

تورکك فن وصنعت تاریخنده اوچنجی اولان بو سیاحت عقلمه فتحی ایله صادقی کتیردی . بو مبارك شهیدلر دها چوق اول أللرینه کچن قیریق دو کوك ماکنه‌لرله کوزل بایراغمزی ، هرکسه فضیلت و حرمت حسلری تلقین ایدن آدیمزی بو کسلتمکه چالیشمش و تمیز ، اصیل قانلرینی بو اوغورده

طیاره‌لرمزك طهرانده‌كی سیاحت انطباعاتندن

آقیتمشلردی . . . عزملرینی ، جرأتلرینی اولوم بیله قیرامامشدی . اویله دكلمی ؟ . ایلك ایكیسنك دها جسدلری چورومه‌دن سالم؛ نجیب و ده‌رین بر فراغتله عینی تشبثه آتلمش و سیاحتی تماملامامشمی ایدی ؟ . شمدی بونلری ، بو قهرمان مسلكداشلری باشلادقلری، تماملادقلری ایشی، دوشونورکن بن و آرقاداشلرم پك بشری ده اولسه خودكام بر غرورله دولویز ...

آنقره‌ده تكرار اوچوش تجربه‌لری یاپدق ، طیاره‌لریمزی ایجه یوقلادق . . كذرگاهمزی تدقیق و روطه‌مزی امنیت و قطعیتله تثبیت ایتدك . . . سیاحتمزی موفقیتله باشارابیله‌جكمزه آرتق بزده قطعی بر اطمئنان حاصل اولمشدی .

هله آنقره‌یه ایندكدن طهراندن عودتمزه قادار محترم اركان حربیهٔ عمومیه رئیس ثانیمزك قیصقانج بر علاقه ایله بزمله مشغول اولوشی معنویتمزی چوق یوكسلتمشدی .

*
* *

٣٠ مایسده حركتمز أمر اولونمشدی . هرشیئمز تمام ... ساعت یدیده آپاره‌لرمزه آتلادق . میدان اولدقجه قالابالق .. هر كس بزم ایچین موفقیتلی یولجیلق دیلیوردی .. هوالاندق .. هوا ساكندی . كسكین ایله قیر شهری جنوبده براقه‌رق دوغرو یول ایله قیصری‌یه ایندك .. ساعت اون برده بنزین ده‌پولرمزی دولدورمش وقیصریدن حركت ایتمشدك . بوندن صوكراكی مرحله‌مز دیاربكر !..

عزیزیه ـ كورون ـ دارنده ـ ملاطیه شمالی ـ چرمیك یولنی تعقیب ایدیورز . شدتلی بر روزكار ، قوتلی بر صاغناق بزی بر آز اوغراشدیردی . . شمدی‌ده فرات اوزرنده‌یز، پارچه پارچه بولوطلر آراسندن جوشقون فرات پیریل پیریل پارلایور . . یتاغك قبوریملری نه خوش كورونویور ؟ . اوفاق بر سقطلق .. بر طیاره‌مزك بنزین پومپاسی بوزولدی .. اهمیتسز؛ ال پومپاسیله دیاربكره قادار كلدك . میدانده طیاره‌جی آرقاداشلرمز

بزی صبرسزلقله بكلیورلردی .. اوزون زماندر كوره‌مدیكمز بو عزیز آرقاداشلرله ایكی كیجه‌یی برابر كچیرمك بزه جوشقون بر ذوق، مفرط بر سعادت ویردی .

٤ مایس ساعت درتده آلدیغمز هوا راپوری بزی بر كون دها دیاربكرده آلیقویدی .

٥ مایس ساعت آلتی‌ده اردو مفتشمز، قول اردو قوماندانمز و دیاربكر طیاره جمعیتی شعبه‌سنك بذل ایلدكلری التفات و تمنیلر آراسنده هوالاندق .. ارجك كولی جنوبی ـ قوطور یولنی تعقیب ایدیورز .. هوا بزه هیچ بر مخالفت كوسترمدی .. قوطور جوارنده اوچویورز . . بورالری آلچق بولوطلرله قاپلی .. ایشته نهایت تبریز .. دها اللی كیلومتره اوزاقدن كورونویور .. بوراده اینه‌جكز .. میدان هیچده ایی دكل . نه چاره اینمك ضروری !...

بزی حكومت نامنه عموم ژاندارمه قوماندانی ، و اردو نامنه‌ده بر هیئت عسكریه قارشیلادی ... فیلومز حقنده صمیمی تمنیاتده وستایشلی بیاناتده بولوندیلر . والی و اركان عسكریه طرفندن اوكله یمكنه دعوت ایدلدك .. بزی چوق صمیمی قبول ایتدیلر ... عینی كونده طهرانه حركت ایتمك ایستیوردق .. بی آمان دشمنمز بزی ینه قارشیلادی . هوانك فنالغی دولاییسیله كیجه‌یی تبریزده كچیرمكه مجبور اولدق . بو فرصتدن استفاده ایدرك شهری دولاشدق . نه سویملی بر یر .. هیچ یابانجیلق دویمادق . اوفاق بر شیوه دكیشكلكی اولمسه كندمی مملكتمده ظن ایده‌جكم .. اوقادار هر كس تورکجه قونوشویور . . بزی هیچ یادیرغامادیلرده . . . بویله اولمسی‌ده غایت طبیعی دكلمی ؟ . تاریخك اوصانمق بیلمه‌ین تقلباتی كوزاوكنده طورورکن !...

*
* *

٦ مایس : ایركندن اوچدق .

آرتق اوزون زمانلر خیالمزی غیجقلایان بزه هیجان ویرن سیاحتك منتهاسنه كلمك اوزره‌یز . تام بر مستقیم یول اوزرنده سیر ایدیورز . هوا كوزل . موتورلر چوق نشئه‌لی . بر طیاره‌جینك محدود و متواضع ممنونیتلری ذاتاً بونلردن بشقه بر شیمیدر ؟ بوتون بونلره برده قوتلی غرب روزكاری انضمام ایتدی . سرورمزه حدود یوق .. روزكار بزه قیمتلی یاردیملر ایدیور .

شمدی كنیش ، آغاچلقلی جاده‌لریله هوادن چوق جاذب و كوزل كورونن طهرانك اوزنده‌یز . آلچالدق . شهرك اوزرنده كورولتولی و كوستریشلی بر طوردن صوكرا ایندك . میدان شهردن یدی سكز

طیاره‌لرمزك طهرانده‌كی سیاحت انطباعاتندن

کیلو متره اوزاقده . میدانده کیمسه‌لر یوق. تلغراف مخابراتنك حال طبیعیده جریان ایده‌مه‌مسی بویوك ایلچیلکمزی تبریزه مواصلتمزدن خبردار ایده‌مش ، کونلرجه صباحدن آقشامه قدر میدانده صبرسز- لقله بزی بکله‌ین ایلچیمزی و سفارت ارکانمزی بوانتظاریورمشدی. تلفون ایتدك . برچه‌رك کچمه‌مشدی که سویملی بویوك ایلچیمز ممدوح شوکت بکله آتاشه میلیترمز حسام الدین بك کلدیلر . کرك ایکی بیك کیلو مترهلك بر هوا سیاحتنی موفقیتله اکمال ایدرك غازیمزك هدیه‌سنی کتیرن فیلومزتباتنك و کرکسه کونلرجه بکله‌یوب آکسزین بزه قاووشان سفارت ارکانمزك درجهٔ سرورینی تعریفدن عاجزم .

طهرانك بویوك اوتلی اولان (صاوویا) یه ایندیرلدك . راحتمز ایچون هرشی دوشونولمشدی . بوراده‌ده لسان خصوصنده مشکلاته معروض قالمایوردق . هر طرفده تورکجه بیلنلره تصادف ایدیلیوردی .

* * *

۱۱ مایس ساعت ۱۰,۳۰ ده بویوك ایلچیمزله شاه حضرتلرینك حضورینه قبول ایدلدك . بر قطعهٔ منتظره سرای قاپوسنده بزی سلاملادی . سرای کوزه چارپاجق درجه‌ده ساده و کوسترشسز . سرایك نه اولدوغنی ، نه‌لرله دولو اولدوغنی هنوز هنوز اونوتمدیغمز ایچین براز متحیرایدك .

شاه حضرتلری عینی کون بر هفته‌لق بر سیاحته چیقاجقلرمش ، بزی سیاحت البسه‌لریله قبول بویوردیلر . کیینیشی چوق ساده و کوزل . عسکری شاپقه‌سیله ، بك یکی اولمایان خاکی جاکتی ، لاجوردپانطالونیله آیاقده وقور وباند . یاننده‌ده یالکز دربار وزیری .

رئیس جمهورمز سوکیلی غازیمزك کندیلرینه هدیه ایلدیکی چوق ظریف قلیجی بویوك ایلچیمز تقدیم ایتدی . ممدوح شوکت بکك نطقلرینه شاه حضرتلری‌ده قیصه و صمیمی مقابله ایتدیلر :

« قلیجی دوست وبر برادر هدیه‌سی اولارق دائماً یاننده طاشیه‌جقلرینی بیوردیلر.» ودرت کنج تورك ضابطنك ایرانه کوندرلمسنه خاصةً چوق ممنون قالدقلرینی اظهار ایدرك همن عودتمزی موافق بولمدقلرینی، بناءً علیه سیاحتدن عودتلرینه قادار طهرانده مسافر قالمقلغمزی التزام بویوردیلر .

آیری آیری هپمزله لطفاً حسبحال ایدن شاه حضرتلری هپمزده چوق ایی و تمیز ایزلر براقدی .

* * *

بو کوزل شرق شهرنده تمام یکرمی بر کون قالدق. فیلومزك شرفنی تسعیداً هر طرفده ضیافتلر ویرلدی. اردو وخارجیه نامنه ویریلن ضیافتلرك احتشامنی ذکرایتمك مجبوریتنده‌یم. خارجیه وحربیه وزیرلرینك، ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسنك وبرچوق ارکان عسکریه‌نك بولوندیغی بو ضیافتلرده کنج جمهوریتمزه، دینج اردومزه دائر غبطه و ستایشله دولو بحثلر جریان ایتدی .

شاه حضرتلری رسم تتوجلری مناسبتیله بریادکار اولمق اوزره اردو ضابطانه وارکان حکومته ویردکلری نشانله بزی‌ده تلطیف بویوردیلر .

۲۷ مایسده ؟ وظیفه‌سنی ایفا ایتمش بر انسان حضور وسکونیله برآزده حسرتی دویمغه باشلادیغمز عزیز آنامزه ، سوکیلی یوردمزه دونمك اوزره اوچیوردق ! ...

طیاره‌جی یوز باشی

مظفر

انطالیه طیاره جمعیتی شعبه‌سی اداره هیئتی

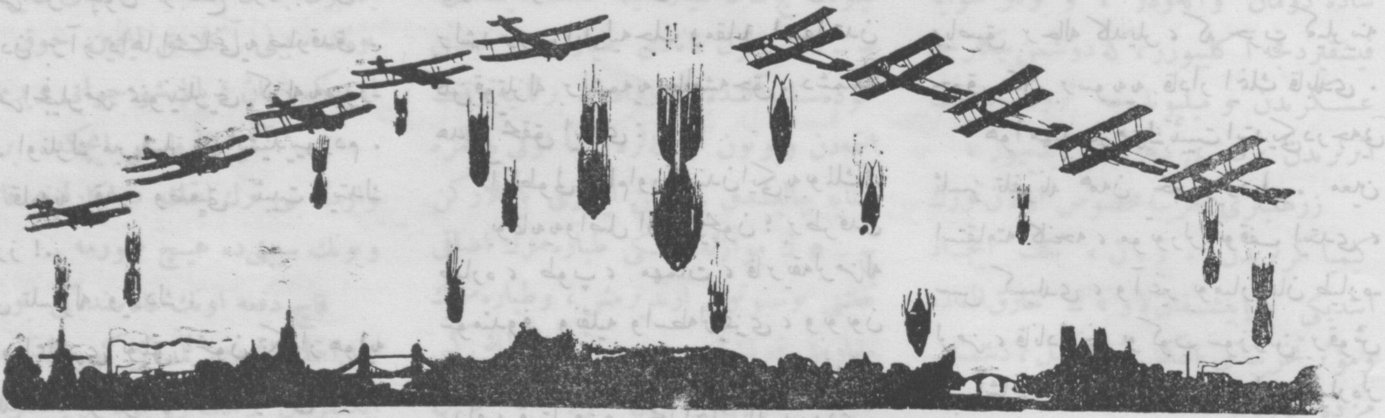

فانته‌زى :

محررى :
هاشم ناهيد

١٩٣٤ تاريخلى برخاطره دفترنده

١٤ مايس : آق‌دكز ؛ جهان محاربه‌سى صيراسنده‌كى چناق‌قلعه ماجراسنى اونوتديراجق برحرب كونى دها ياشادى !..

بوتون عمرمده بوكونك خاطره‌سنى محافظه ايده‌جكمى ظن ايديورم . چفت صاپانلرينك قازديغى الك درين خطلر ، دها سطحى اولانلردن چوق صوكرا سيلنديكى كبى بنم حافظه‌مده‌ده بويله درين بر ايز براقمش اولان بو خاطره‌لرده چوق ياشاياجقدر اوقادار مهيجم ، كه سوزه نره‌دن باشلاياجغمى بيلميورم .

أوت ، آتشك باشلاديغى زمان هنوز شفق سوكمه‌مشدى . بن چادريمده اويويوردم ، دريندن كلن او ايلك سسله اوياندم . هپ برابر ياتاقدن صيچرايوب حاصرلانمه‌يه باشلادق . تلسز تلفونله آلديغمز خبرلرك خلاصه‌سى شوايدى :

« دشمن حرب كميلرى همن بوتون ساحللريمزى آبلوقه ايتمش ، آتش خطى داخلنده نه‌قادار كوچوك كميلرمز ، تحت‌البحرلرمز وارسه هپسنى باطيرمشلر ، طورپيل خطلرمزده بولونان بوتون مدافعه واسطه‌لرمزى‌ده تخريب ايتمشلردر . دشمن ؛ ده‌كيز فيلولرينك حمايه‌سنده ، آق‌دكز ـ آسيا ساحللرمزده اوچ نقطه‌دن و عينى زمانده اخراج عمليه‌سنه باشلامشدر . دشمنك پيشدار قوتلرينى ، هر اخراج نقطه‌سنده دوزينه‌لرله تانقلر تقويه ايديور . ساحل قوتلريمز معين نقطه‌لرده تجمع ايتمك اوزره چكلمكده‌در .

ايشته برى برى آرقاسندن كلن بو ، قورقونج خبرلر ، اعصابمزى كيتدكجه دها فضله كريلن چليك تللر حالنه كتيريوردى .

***

وضعيت همن شو جمله‌لرله ايضاح ايديله‌بيلير :

صانكه بوتون دكيز آتشدن برلاو كبى قايناييور ، وآتش سيلى ساحللريمزدن ايچرى‌يه طوغرى ياييليور !.

حركت امرى آلديغمز زمان ، وضعيت حقنده الك صوك آلديغمز خبر شوايدى :

« دشمن ده‌كيز فيلولرى حمايه‌سنده‌كى سيارهانغارلردن اوچان بومباردمان طياره‌لرى دشمن قطعاتنك ايلرله‌ديكى استقامتلرده مؤثر تخريباته باشلامش . »

بن ؛ « ازمير » آوجى طياره‌سنده ايدم استانبول ، ارضروم ، اردهان ، ادرنه ، موصل فيلولرى ياپيله‌جق هجومه اشتراك ايچين حاضرلق امرينى آلمشديلر .

هوا فيلولرمز ، صف حرب نظامنده حركت ايتدى . اعظمى ارتفاعدن اوچويوردق . يريوزى كثيف بر بولوط طبقه‌سيله قابلى . آق‌دكيز ساحلنه ياقلاشديغمز ياپيلان حسابدن آكلاشيليوردى . ديركن هوا قوماندانينك شومأالده بر تلسزينى آلدق :

ق ـ ٣٥ نجى فيلونك ح ـ ١ الى ـ ٧
ق ـ ١٧ نجى فيلونك هـ ـ ١ الى ـ ٥
راصدلرى وضعيتى عجله كشف وتبليغ ايتسين !

طالعم ياردم ايتمشدى . ايلك اوكجه روزكارله ايشله‌ين موتورسز طياره‌يه بن آتلادم . موتورله ايشله‌ين طياره‌لر ايچريسنده بويله ايجابنده قوللانيله‌ن كوچوك موتورسز طياره‌لر تورك مهندسى هـ . ق بكك بر ايجادى ايدى .

يريوزنى همن تماميله قاپلامش اولان بولوطلر ايچريسنه ايندك . طياره‌نك سسسزلكى يانده ، بوتون تهلكه‌لرى هيچه اينيوردى . دشمن هواقوتلرينك آرتق كريده براقديغمز كورولتوسنى ، سيورى سينك ويزلتيسى كبى ايشيديوردق . تهلكه‌دن زياده كوره‌جكم منظره‌نك هيجانيله چوق تتره‌دم . كشفنه مأمور اولديغمز منطقه ، اسكندرون كورفزندن چناق قلعه‌يه قادار اولان ساحه ايدى . بولوط رنكنده‌كى طياره‌مى اسكندرون كورفزى اوزرنده كزديردم . بولوط طبقه‌لرى ، همن كورفزى چرچيوه‌له‌ين داغلرك تپه‌لرى سويه‌سنه قادار اينديكى ايچين النه‌جق

فوطوغرافلر چوق واضح اوله‌جقدی .

بلوطلردن بر آز داها اشاغی‌یه صارقدق .

فوطوغرافجیلرمز ممنونیتلرینی گیزله‌یه‌میورلردی . اونلرك مبرلیتلرینی ایشیدییوردم .

چناق قلعه‌یه قدر وضعیتی تثبیت ایتدك وگلیورز !.

اشارتی تلسزله ویردك .

دونانمامزی بولمق ایچون تکرار هوایه یوکسلدك . فوطوغراف عملیه‌سنی اکمال ایچین ۷ دقیقه ۳۵ ثانیه کافی گلمشدی .

فوطوغرافلری مطالعه‌ایدن ارکان حربیه‌مز اسکندرون ، انطالیه ، ازمیر کورفزلرینه وچناق‌قلعه‌یه اخراج اولنان پیاده ، سواری طوبجی ، اوطوموبیل ، تانق ، قوتلریله سائره‌نك مقدارینی ، اوصافنی تثبیت‌ایتدی وراپورینی درحال قوماندانلغه ویردی .

آکلاشیلیوردی ، که دشمن آق‌دکز جبهه‌سنده دورت نقطه‌دن اخراج عملیه‌سی یاپیور. لکن قوتی بویله داغتمش اولمسی صرف بر شاشیرتمه اویونندن عبارتدر . اسکندرونه چیقان قوتله ازمیره‌چیقان‌قوتلر ایلریده برلشه‌جکلر .

دونانمایه ملاقی اولدیغمز زمان ، بش دقیقه‌لق بر مولا أمری آلدق .

* * *

بر یوزندن گلن ، او «کوزه» کورونمز بوغوق‌سسلر روحم اوزرنده‌یاشامق واولمك حسلرینك بربرینه قاریشدیغی چوق مغلق بر تأثیر یاپیوردی . سوق‌طبیعی ایله حرکت ایدر کبی بر آز یه‌دك ، ایچدك ، قونوشدق واوزون برسیاحته چیقانلرك وداع بوسه‌سی لذتیله آق‌دکز قیلرندن چوق اوزاق اولمیان سوکیلمی بر آن ایچون دوشوندم . تام بو صیراده عمومی راپوری بیلدیرن بر تلسز گلدی :

قاراد کز ساحلنده‌دهایکی نقطه‌دن اخراج عملیه‌سی وار . اینه‌بولی وصامسون .

واضحاً کورونیوردی ، که دشمن آق دکیزده‌کی پلاننك بر آشنی‌ده قاراد کز ساحللرنده تطبیق ایدییور. مرکزلره اخراج اولونان قوت، هر ایکی جناحده‌کی قوتلری برلشدیروب ایلریله‌جك ومقابل استقامتدن گلن قوتلرله برلشمه‌یه چالیشه‌جق . دشمنك هدفی تحقق ایتدی :

آناطولی‌یی تام‌اورتاسندن‌ایکی‌یه بولمك !.

بوغایه‌یه‌واصل اولمق ایچون ؛ برطرفدن طیاره ، طوپ ، مهمات ، فابریقه‌لرمزله شومندوفر ونقلیه واسطه‌لریمزی ، وبوتون قوت منابعمزی تخریب وبر طرفدنده مدافعه قوتلرمزی محا ایتمك ایستیوردی .

تعرضك طرزی وهدفی آرتق تماميله تظاهر ایتدی . شمدی‌یه‌قدر دشمن ، فعلیاتنك هنوز بدایتنده ایدی . بوتون تحریاته رغماً نه‌آغیر هوا فیلولرمزك موضعنی کشف ایده‌بیلمش ونه‌ده اعمالاتخانه‌لرمزك هیچ برینه یاناشابیلمشدی . لکن نه‌غریب تجلیدر که جهان حربندن بری وقوعه گلن حسابسز فنی اختراعلرك ال قورقونج تجربه‌سنه تورك‌طوپراغی صحنه‌اولویور! بوتون برملتك یاشاماسنی ویا بوسبوتون محو اولمسنی انتاج ایده‌جك بویله بر محاربه‌نك دهشتنی بلکه جهان تاریخی بر دها قید ایده‌میه‌جك .

* * *

اُی کوکل ، منیع اول !

هوا قوماندانمزدشمنك دکزدونانماسنه هجوم ایتمه‌سنی آغیر بومباردمان فیلولرینه‌أمر ایتدی . بونلر تعرضلرینی یاپارکن اونلره‌رفاقت ایدن راصد طیاره‌لرمز عینی‌ساحه داخلنده دشمن هوا قوتلرینی ترصد ایده‌جکدی .

ایلك هجومك دکز دونانماسنه قارشی اولمسی ، دشمنك قارا وهوا قوتلرینك اس‌الحرکه‌لرینی تخریب ایتدکدن صوکرا بوایکی مختلف قوتی‌ده قولایلقله امحا ایتمك مقصدیله‌ایدی . بوتصورك اصابتی آشکاردر :

تمل دیوارلری ضعیف اولان چاتیلر چابوق ییقیلیر !... حرب پلانلری تصادفلره واحتماللره کوره حساب ایدلمز ؛ لکن بعض تصادفلرك ، بالخاصه اوعظمتلی اولان طبیعتك سینه‌سندن آکسزین دوغمش تصادفلرك ال مکمل حرب پلانلرینی آلت اوست ایده‌جکنه بردها ایمان ایتدم :

تعرض صیراسنده بولوطلر اوقادار کثیف وباصیق برحاله گلدیلر ، که حرب کمیلرینه چوق یقین برسویه‌یه قادار اینمك قابلدی .

هوا مهندسلرمزك تثبیت ایتدیکی درجه‌یی تلسز تلفونله همه‌ن خبر ویردیلر . معین استقامته گلنجه ، موتورلر توقف ایتدی ، سس کسیلدی ، وآغیر بومباردمان طیاره‌لرمز ، قانادلرینی بوکوب سوزولن برقوش کبی آشاغی‌یه دوغرو قایدیلر. راصد طیاره‌لر معین برارتفاعده ، فیلولری تعقیب ایدییوردی .

بردن بره بوتون بولوط طبقه‌لری ، معظم چلیك لوحه‌لرك بربرینه چارپماسی آکدیران کومبورتیلرله صارصیلدیلر . . .

کوموشمسی برهوا اورته‌سنده کثیف وسیاه دومان طبقه‌لری یوکسلیور ، و بونلرك ایچریسندن قیرمزی آله و دالغالری فیشقیریور وبولوطلر، معظم چلیك طبقه‌لرك چارپیشمه‌سی کورولتوسیله متمادیاً صارصیلیورلر ....

بویوك حرب کمیلرینك جبخانه‌لکلرنده مملکتمزی تخریب ایچین صاقلی دوران مخرب دانه‌لر ؛ شیمدی ایچریسنی قوردلر یه‌مش برآغاچ کوده‌سی کبی ، اصل کمیلرك کوده‌سنی ، همه‌ده برحمله‌ده پارچه پارچه ایدیور . قوجه زرهلیلر ، ایچلرندن چیقان آله‌و ستونی هوایه یوکسلدکچه ، او نسبتده برسرعتله آشاغی‌یه ، ده کیزك دیبنه آلچالیورلر ، وبرقاچ‌دقیقه صوکره‌یوق اولیورلر .

ده کز اوستنده دوران سیاهمسی لکه‌لر ، تباشیر تخته‌لری اوستنده‌کی چیزگیلر کبی قولایلقله و برر برر سیلنیوریور !...

بز ؛ بیکلرجه انسانك وولقان اندفاعنه بکزه‌ین انفلاقلرله پارچه‌لنوب پاموق کبی هواده‌آتلدیغنی، قان‌دامله‌لری‌وأت‌پارچه‌لری حالنده دوشدیکنی کورمیورز ، انسانلرك هایقیریشمه‌لرینی ایشیتمیورز ، بز ساده میلیونلرجه ثروتك ، سنه‌لرجه سعیك ، حسابسز کشف واختراعلرك‌میدانه‌کتیردیکی صناعت‌اثرلرینك، اومحتشم‌زرهلیلرك برهوائی فشنك کبی پاطلایوب داغلدیغنی‌ده بوتون تفرعاتیله کوره‌میورز . بزم کوردیکمز ،

ساده دومان و آله‌ودر ، و بونلر هوايه فيشقيردقجه آ كليبورز ، كه دوشمن بيكلرجه عسكرندن و ميليونلرجه ثروت وقوت اثرلرندن برقسمنى دها غائب ايديور .

زرهليلرى تخريبه مخصوص اولان تورك كيميا كرلرندن « ع . ن » بكك ايجـاد ايتديكى « پاپيشـقانلاو » ك خارق العاده ومؤثر تخريباتنى يالكز بز ده كيل ، دشمنلرمزده كورديلر .

*
* *

دوشمن ده كز فيلولرينك الك قيزغين تخريبات دوره‌سنده دوشمن هوا فيلولرى ، هر طرفدن بزى صارديلر ، لكن ديديكم كبى بولوطلرك كثيف اولمسى اونلرك عددى فائقيتنى هيچه ايندريوردى .

مخاصم ايكى زمره‌نك داغلق، اورمانلرى صيق وچوق عارضه‌لى براراضيده بردن بره قارشيلاشيركن بر طرفك الك مساعد تحصن نقطه‌لرينى الده ايتمسى كبى بزده هواده ، بلوطلرك كثافتنده عادتا پوصو قورمشدق.

بومباردمان طياره‌لرمز تخريباتنه دوام ايدركن آوجى طيا آره‌لرمز دشمن طياره‌لرينه قارشى مدافعه ايديوردى وشاشقين برحالده بلوطلر ايچرسنه كيره‌ن دوشمن طياره‌لرى ـ قارتالك سرچه‌لرى آولاماسى كبى ـ آوجيلرمز طرفندن آولانيوردى .

*
* *

يلكن آچمش برقايغك قايايه چارپاركن ايچنده اوطورانلرك دويدوغى صارصنتى ايله بردن بره صارصلدق: طياره‌مز ؛ د ـ ١٨ نجى فيلونك ج ـ ٥ طياره‌سيله مصادمه‌ايتمشدى.

ج ـ ٥ ك صول قانادى طياره‌مزك معدنى كوده‌سنك آلتنده چاتيردادى. برثانيه توقف ايتمه‌دن وبوتون تهلكه‌لره رغماً اونى يدكمزه آلمايه چاليشدق . لكن ايپلرى باغلاركن ج ـ ٥ ك موازنه‌سزلكى طياره‌مزك اضافى ثقلتنى بوسبوتون آرتديرمش ، وطياره‌مزك مقاومتى قيرلمشدى. صويه باتان برطاش كبى قارايه سـوزولديكمزى كوردك ، آرتيق طياره‌نك راكبلرينى آلوب يدكا ايپنى كسمكدن باشقا چاره‌مز قالمادى ...

أولومله نيچه‌لشيركبى بوعمليه‌يى ياپاركن محاربه‌نك بوتون دهشتيله برابر أولومى ده بانا اونوتديران بر حادثه‌يله قارشيلاشدم : صارقتديغمز تخليصيه ايپلرينك اوجنه آصيلن اوچ هوا آرقاداشمزك صوكنجيسنى ، بن چكيوردم، وهرايكى قولنك آلتندن ياقالاديغم وجودينى قوجاقلايوب ده ايچرى يه آلديغم زمان، كنديمى غايب ايده‌رك ـ سويم ! . ـ ديه هايقيرمشم ...

*
* *

برقولمده دوقتورم ، او بر قولمده سويم خانم ، خسته‌خانه پنجره‌سندن اسيرلر قافله‌سنى سير ايديورم . مغلوب دشمنك غنيمت قطارلرى‌ده اونى تعقيب ايديور. او آنده اوقادار قوتلى كوروندم، كه آرتيق دوقتورم ظريف برتبسمله يانمزدن آيدلدى .

كوزلرم، بويوك ظفر آلاينى سير ايده‌ركن خاطره‌لرم‌ده برر برر جانلانيور: سويم (...) پيلوت مكتبنده ايكن اونكله سويشمشدك. بر كون بردن بره بنمله مناسبتنى قطع ايتدى. بونك سببنى آكلامق ايچين چوق اصرار ايتديكم زمان ؛ بانا شو جوابى ويرمشدى:

ـــ اكر بانا قارشى ايچكده بر سوكى وارسه بنى ترك ايتمك فداكارلغنه قاتلان ، وبونك سببنى‌ده هيـچ صورمه .

قاچ دفعه اونك قافاسنده‌كى بو معمايى حل ايتمك ايچين، بلمه‌كى كوچوك سونكوپى ايكيمزدن برينك وياخود هرايكيمزك قلبنه صاپلاماق ايسته‌دم ، قاچ دفعه انتحارك ذلتنى اركـكلك غرورمله چكـنه‌دم ، قاچ دفعه بربريله مجادله ايدن قوتمله ضعفمك اوكنده براسير كبى ديزچوكمش وهيچقيرمشدم ..

سويم ، ايشته او كون بانا اكلاتدى : پك چوق سوديكى آننه‌سنه بنى چكشديرمشلر ، او ده ، قادين عقليله بونلره قانوب ـ قيزم ، ديمش، اكر « ايشيق » له أوله‌نيرسه‌ك سودمى سانا حلال ايتمم! ـ

او كون بو طياره قضاسنى يوز دفعه تقديس ايدن سويم آرتق بنم ابدى حيات يولداشم اولدى .

او، شمدى باغچه‌ده چيچكلرى صولاركن ، بن بو سطرلرى قاراليورم . بونى اوندن صاقلامق قدرتنى كنديمده بولامايا‌جغمدن قورقيورم .... اونك سـوكيسيله بويوك اضطرابلر چكديكمى اوكره‌نيرسه عجبا بنى داهامى آز ، يوقسـه داهامى چوق سوه‌جك ؟..

مستنسخى : هاشم ناهيد

پارسده منتشر فرانسزجه « لو ژورنال ده‌هه‌لله‌ن » غزته‌سندن :

یونانلیلر طیاره‌جیلکده ناصل چالیشیور ؟

یونان بحریه ناظری آمیرال ن . یوناسی ایله بر ملاقات

بو ملاقات تشبثی ، اسکی « فاله‌ر » ده یونان عمله‌سی طرفندن و یونان سرمایه‌سی ایله وجوده کتیریلن صوك طیاره سرکیسنك یوم مخصوصندن صوکرا ، اجرا ایدلمشدر . یونان عزته‌سنك مخابرینه یونان بحریه ناظری دیمشدر ، که :

— بیلمیورم ، سؤاللریکزه جواب ویره‌بیله‌جکمی‌یم ، بزه شدید امرلر ویرلمشدر ؛ قوای هوائیه‌مزه دائر نه بر سوز افشا ایده‌بیلیرز ، ونه ده بوتون هم حدود مملکتلره قارشی فائقیت استحصالنده پرورده ایتدیکمز امیددن بحث أیلیه‌بیلیرز . فقط قوتله ظن اولنور که آزمان ظرفنده بو فائقیتی ، عسکرلر و کوکللی طلبه‌لر آراسندن فوج فوج جمع وقید ایدلمش اولان طیاره‌جیلریمزك شوق وفداکارلقلری سایه‌سنده واستناد ایده‌بیله‌جکمز سرمایه‌لرك معاونتی ایله احراز ایده‌جکز .

— ملت ، لازم اولان هر یکی ویرکویه تحمل ایتمکه قرار ویردیکندن ، حکومت سفائن بحریه‌مزی تجدید ایده‌جکمیدر ؟

— سفائن بحریه‌یی تزیید ایچون هیچ بر لزوم قطعی یوقدر . یاپیلاجق شیء ، آوروپا حربنك دوام ایتدیکی مدتجه بین الملل عهود موجبنجه ، متفقلریمز طرفندن وضع ید ایدلمش اولان کمیلرك تلافیسی ایدی ، که بو یاپیلمشدر . « آوه‌روف » مزك تعمیراتی ختام بولمشدر . سزه سویلیه‌بیلیرم که ، نظارتی اشغال ایتدیکمدنبری ، دیکرلری ایله عینی سیستمده بر طورپیدو مخربی سپارش ایدلمشدر . اولکی ناظرلر زماننده ، «هافلور» دستکاهلرینه آلتی یکی تحت البحر سپارش اولونمشدر . «قاچونی» تسمیه ایدیلن برنجی تحت البحر ، دکزه ایندیرلمشدر . فرانسه‌نك « لووار » اعمالاتخانه‌لرنده درت تحت البحر حال انشاده‌در . بوندن باشقه ، کمی مکتبی لائحه‌سی تدقیق اولونیور .

— یونانستانك آوروپای غربی ایله وشرق ایله مواصلات هوائیه‌سنه دائر بزه لطفاً معلومات ویریرمیسکز ؟

امور هوائیهٔ حربیه و تجاریه‌مزك تنسیقی خصوصنده‌کی صوك مساعیدن صکره بونلر قاچ پارچه‌یه بالغ اولیورلر ؟

— هر کون ، هوائی فیلومزك تقویه‌سی نقطهٔ نظرندن ، متزاید مساعی صرف اولنمقده‌در . مهم خدماتی شایان ذکر و تقدیر اولان « محترم ژورنال ده‌هلله‌ن » ده ، تام ١٩٢٢ ده منتشر بر سلسلهٔ مقالاتده سرد ایلدیکم تخمینات ، یاقینده حقیقته قلب اولنه‌جق کورونیور . چونکه شمدیکی مسافرزی خط هوائیسی ، ایتالیادن کچه‌رك ، آتنه‌یه (یاخود پیره‌یه) قدر تمدید اولنه‌جقدر . سهولتله آکلاشیلیور که بو صوك نقطه ، آطه‌لر دکزینه وشرق و غرب طرق هوائیه‌ایچون بر مرکز تلاقی خدمتنی ایفا ایده‌جکدر .

استدلالاته نظراً بر وجه آتی خطلر سریعاً تأسیس و تثبیت اولنه‌جقدر : بر طرفدن پیره‌ ـ ته‌نه‌دوس ـ استانبول ، دیکر طرفدن پیره

طیاره‌لرمزك طهران سیاحت انطباعاتندن :

أك اوکده دوراند ، آتشه میلیتریمز حسام الدین بك

ازمير ، پيره ـ سلانيك ، پيره ـ ردوس ، انطاليه ـ قبريس ، وپيره ـ سودا ـ زوبروكـ ـ سالوم ـ اسكندريه . بونلره ، اسكندرون ويافه اوزرينه كيدن قوللريله برلكده بيروت خطنی علاوه ايده‌لم . بوشكل ارائه واثبات ايدركه آطه‌لر دكزی و شرقی بحر سفيد مواصلات هوائيه ايچون ، غايهٔ خيال اولان طريقی تشكيل ايتمكده‌درلر .

ــ بومحتشم تصور موقع فعل وتطبيقه وضع اولنه‌بيله‌جكميدر؟ جغرافی نقطهٔ نظردن بحرسفيدكـ حوضهٔ شرقيه‌سنده اكـ ايی ليمانلر هانكيلريدر ؟

ــ اوت ، بو پروژه ، تحقق ايتمك اوزره‌در . علی‌الخصوص بوندن همان سكز آی مقدم بر فرانسز تدقيق شركتی تشكل ايتمشدر : « مسارزی هواشركتی ». مذكور شركت فرانسه‌نی بحرسفيدكـ بويوكـ ليمانلرينه ربطايدن پوسته هوا خطلرينی تشكيل ايتمك ايچون فرانسه حكومتندن بر انحصار امتيازی آلمشدر. سوريه‌ايله‌مواصلات فرانسه حكومتنی صورت مخصوصه‌ده علاقه‌دار ايدر. فرانسه حكومتی بو شبكه‌يی ايشله‌تمك ايچون ، مسازری هوا آنونيم شركتنه مظاهرت ماليه‌ده بولونمقده‌در . جغرافی نقطهٔ نظردن اكـ ايی ليمان حقنده‌كی ايكنجی سؤالكزه كلنجه بو ، اعتراض و مناقشه‌يی قبول ايتمز بر صورتده پيره ليمانيدر ؛ بوتون بو خطلر پيره‌دن تشعب ايده‌جكدر . مسازری هوا شركتنك پروژه‌سی ، پيره‌ده‌ياخود مرجحاً جوارده بويوك بر هوائی ليمان تأسيسنی احتوا ايديور. بوهوائی ليمان بحرسفيد پوسته‌سنك مركزينی تشكيل ايده‌جك وبورايه باشليجه درت خط متقارب اوله‌جقدر :

آ) پيره ـ مارسليا خطی . (بو ايكی ليمان آره‌سنده‌كی مواصله‌يی ١٩ ساعتده تأمين ايده‌جكدر .)

ب) پيره ـ بيروت ـ مصر خطی . (بو ايكی ليمانده و بوتون مصرده‌كی يونان قولونيلرينك اهميتی دولاييسيله بو ارتباط ، يونانستان ايچون بوتون خصوصی بر علاقه وماهيت عرض ايتمكده‌در .)

جمعيتمزه واردات تأمينی خصوصنده پك چوق چاليشان : آردهان طياره‌جمعيتی شعبه‌سی رئيسی

شاكر بك

ج) پيره ـ اسكندرون خطی . (بوخط پك يقين بر زمانده هندستان واقصای شرق هوا يولی اولمغه نامزددر . حال حاضرده لوندره‌دن هندستانه كيتمك ايچون اون‌يدی كون لازم‌ايكن ، بوخط سايه‌سنده بومبايه لوندره‌دن درت و مارسيليادن اوچ كونده مواصلت اولونه‌جقدر .)

د) پيره ـ ازمير ـ استانبول ـ قره دكز. (صريح وواضحدر كه پيره‌دن كچه‌رك ، بر طرفدن غربی آوروپا و ديكر طرفدن استانبول ايله قره‌دكز ليمانلری آره‌سنده پك سريع بر پوسته اتصالی تأسس ايده‌جكدر.)

علاوه‌ايده‌يم كه مسازه‌ری هواشركتنك تكليفنی تدقيق وبو شركت ايله بر مقاوله احضار وتنظيم ايچون حكومت، رياستم تحتنده بر قوميسيون تشكيل وبو پلانی تصويب ايله‌مشدر . بومقاوله‌نامه، صوكـ تشرين‌اول آينده يونانستان طرفندن امضااولونمشدر .

*

عيناً درج ايتديكمز يونان بحريه ناظرينك بوسوزلری ، يونانليلرك كرك دكز فيلولرينی وكرك هوا فيلولرينی تقويه ايتمكه نه درجه‌يه قادار چاليشدقلرينی كوسترر !.

يونان حرب وسائطنك تقويه وتزييدندن باشقا برده يونان هوا نقليه طياره‌لرينك ميدانه كتيريله‌سی وهوا خطلرينك تأسيس ايديله‌سی ، بز توركلر ايچين چوق دوشونمكه ده‌كر .

دوردنجی يونان هوا تجارت خطی ، كوريبورز، كه پيره ـ ازمير ـ استانبول ـ قارا ده‌كزدر !

يونان نقليه طياره‌لری ؛ بوكون ليمانلريمزده يونان كميلری اوستنده كورديكمز يونان ، بانديراسنی بر كون سمالريمزده كزديره‌جكدر .

يونانليلر ، بو ترقياتی ، يونان ملتنك وطنپرورلكی سايه‌سنده يونانليلرك باراسيله ياپيور . شيمدی بزده صوريبورز : توركـ ملتنك وطنپرورلكی ، داها بويوكـ شيئلره قادر ده كلميدر ؟

توركـ هوا مجموعه‌سی

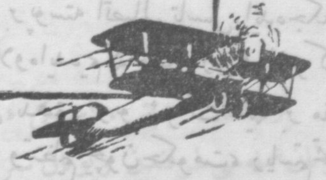

هوا حقوق دولی

اولمسی مجبوری بولوندیغی وغیر عسکری مراکبك حربده وظیفه آلامیه‌جغی تثبیت اولونمشدر . ١٩١٤ - ١٨ حربی خاطرلاملی‌در : ممکن اولدیغی ویا لزوم گورولدیکی زمان سفائن تجاریه‌نك یاپدیغی کبی ، استقبال حربلرنده‌ده سیویل طیاره‌لر ، عسکری خبرلرك تاسرله نقل وایصالنده استعمال اولوناجقلردر .

اون آلتنجی ماده‌نك ایکنجی قسمی مسلح ، شخصی مراکبه راجعدر ؛ شخصی مراکب ، منسوب اولدیغی حکومتك حدودلری خارجنده سلاح طاشییامیه‌جقده داخلنده طاشییه‌بیله‌جکمیدر ؟

بویله برتشمیل کرچه حکومانك امور داخلیه‌سنه غیرمعقول برمداخله تلقی ایدلمش ایسه‌ده بونقطه‌یی داها زیاده تصریح ایتمك قومیسیونك وظیفه‌سی اقتضاسندن ایدی .

اون یدنجی ماده : « ١٩٠٦ جنوه قونغره‌سنده تقرر ایتمش اولان اساسات ایله بونك محاربات بحریه‌یه متعلق موادنده ذکر ایدلمش اولان قونغره‌لرك مقرراتی ، مجروح وخسته نقل ایدن مراکب هوائیه‌یی سوق واداره ایدن اشخاص حرب ضابطی‌ده اولسه ، خدمات صحیه‌ده مستخدم اولدیغی نظر دقته آلینیر ؛ بوتقدیرده مجروح وخسته نقل ایدن صحیه طیاره‌لری ، معتاد علامتلرینه علاوةً قیرمزی صلیب - هلال طاشییه‌جقلردر .»

بو ماده صلیب احمرله عائد بر چوق مسائلی جانلاندیرمقده‌در ؛ عجبا جنوره قونفرانسنك بوخصوصده‌کی مقرراتی مؤثر وقابل تطبیق اولمشمیدر ؟ ایشته بوراسی مشکوکدر. علی العاده بعض بشری قوانین طبیعیه واردر، که (جنوره) نك اسمنی ، قونفرانسنی وحتی صلیب احمرك اسمنی عمرنده برکره ایشیتمه‌مش اولان بدوی انسانلر بیله بو قوانینی خلقةً بیلیر و رعایت ایدرلر ، ذاتاً ایی برحرب آدامنك اك بویوك مزیتی ، مجروح برانسانك اولدورولمسنه مانع اولمقدر ، قونفرانسك بو خصوصده‌کی مقرراتندن چیقان معنی ؛ خلاصةً ، قره‌ده ، دکزده و هواده یارالی بر آدمی نقل ایدن وسائطی طاییتدیرمقدن عبارتدر ؛ یعنی هلال ویا صلیب احمر اشارتلری حربدن خارج قالمش انسانلری آتشدن وقایه ایچون بر سپر اولاجقدر .

دیگر طرفدن اك مدنیلری‌ده داخل اولمق اوزره هر ملتك بعض افرادی ، مجروحلرك ، حربدن نصیبنی آلەرق آیرلمش اولدقلرینی بیلدکاری حالده صرف بر ذوق و حظوظ معنویه‌نك تطمینی ایچون بونلری قتل و تلف ایدرلر ؛ یاخود بو آداملر ، یاره‌لی‌یی نقل ایتمك زحمتنی ، غیرقابل اقتحام برمشکل تلقی ایده‌جك قدر حسسزدرلر .

بشریتك اك مدنی عضولری طانینان دیگر برقسم انسانلرده واردر، که بونلر دوغریدن دوغری‌یه مجروحلرك اتلافنه طرفداردرلر. بونلرك ادعالری ، مجروحلرك برای تداوی مملکتلرینه عزیمتلرینه مساعده ایتمك ، اونلرك تکرار خط حربه داخل اولملرینی جائز کورمکله مساویدر ؛ اسیر ایدلدکاری تقدیرده‌ایسه ، کندیلرینك محافظه‌سی ایچون بر طاقم اشخاص جبهه خدمتلرندن تفریق اولوناجق و اعاشه‌لری ایچونده بر چوق

کچن صاینك مابعدی

مصرف اختیار ایدیله‌جکدر . حالبوکه بو اشخاص ومصارف داها زیاده عائد اولدیغی ملته نافع اولابیلیر .

بر روایت واردر : ناپولیون ، برقاچ یوز خسته و یارالی عسکرینی هپ بردن زهیرله‌مشدی ؛ ناپولیون بوجنایتی اختیار ایدرکن شونی دوشونمشدی : حرب ایده‌بیله‌جك قدرتلره اعظمی احتیاج موجود ایکن مجروحلری یاشاتمق ایچون چالیشمق بوتون وسائط نقلیه‌یی بونلره تخصیص صورتیله حرب قدرتنی تنقیص ایتمك دیمکدی .

مع مافیه - هیچ بر خصوصی قانون دخی یاپیلمامش اولسه - قره ودکز حربنده اولدیغی کبی هوا حربنده‌ده هلال وصلیب احمراعظمی درجه‌ده مظهر حرمت اولاجقدر.

بومسئله‌نك دیگر برجهتی داها واردر. عجبا خدمات صحیه باشقه مقاصد اوغرنده سوءاستعمال ایدیله‌جکمیدر ؟

بوئر حربنده وحرب عمومی‌ده بعض دولتلرك صلیب احمر وسائطی مالزمهٔ حربیه نقلنده استعمال وحتی بونلری مسلح مرتبات وماکنه‌لی تفنکلرله تجهیز ایتدکلرینه چوق شاهد اولدق ؛ استقبال حربلرنده‌ده عینی وقوعاتك تکرر ایده‌جکنه شبهه یوقدر .

چونکه باربار وهر درلو شناعتی مشروع کورن بر ملتله حرب ایتدیکنه قناعت کتیره‌جك اولان بر محارب ، مقصدینی استحصال ایچون هلال وصلیب احمر علامتنی مسلح طیاره‌لرده‌ده قوللاناجقدر .

لاهی قونغره‌سی مقرراتنك بوندن صوکراکی موادی ینه مخاصمه‌یه عائد ومهمدر.

(مابعدی وار)

طیاره قونغره‌لری

طیاره قونغره‌لرینه منتظماً دوام ایدلمكده وجمعیت ایچون چوق استفاده‌لی قرارلر ویرلمكده‌در. صوك اون بش كون ظرفنده آلنان معلوماته نظراً مختلف ولایتلرده انعقاد ایدن قونغره‌لر بروجه آتی مقررات اتخاذ ایله‌مشدر :

بوز اووه قونغره‌سی

انعقاد تاریخی : ۷ حزیران ۹۲۶

اتخاذ ایدیلن مقررات :

۱ — تفتیكلرك هر اوقه‌سندن بر بچق ویاپاغیلرك اوقه‌سندن بر و آفیونك صاتیش فیاتندن یوزده بر غروشك طیاره جمعیتی نامنه آلنمسی حقنده مقدما ولایت طیاره شعبه‌سی، اداره و بلدیه هیئتلریله تجارت اوطه‌سی اعضاسندن مركب اولارق تشكل ایدن قونغره طرفندن قبول ایدیلن اساساتك ولایتك قضا و ناحیه‌لرینه‌ده تشمیلنك موافق اولدیغنه .

۲ — صایم دفترلری موجبنجه علی العموم قویون، كچی وتفتیكلردن بشر صیغیر وماندالردن اونر دوه‌لردن اون بشر غروشك آلنماسنه .

۳ — عموم ولایت چفتجیلرندن هر چفت باشنه بر شینك بوغدایك تبرع ایتدیرلمسنه .

۴ — دولتجه تحقق ایدن قازانج ویركیسی مقداری اوزرندن حساب ایدلمك اوزره بالعموم قازانج ویركیسنه تابع ذواتدن یوزده اونر غروش نسبتنده براعانه آلنمسنه

۵ — كویلر نامنه مقدما آلنمش اولان استقراض داخلی تحویلاتنك طیاره منفعتنه ترك ایتدیرلمسنك موافق اولدیغننه .

۶ — اشبو موادك ملحقاته‌ده تبلیغیله بیاننامه نشرینه و طیاره جمعیتی ریاستی طرفندن عمومی مركزه عرض و ابلاغنه متفقاً قرار ویرلمشدر .

بوردور قونغره‌سی

انعقاد تاریخی : ۱٤ حزیران ۹۲۶

اتخاذ ایدیلن مقررات :

قویونلرك هربرندن آلتی غروش (چفت حیواناتی مستثنادر)

صغیر، ماندا، باركیردن یدی بچق غروش

كچیدن اوچ غروش

دوه‌نك هربرندن اون ایكی بچق غروش

چفت باشنه بر استانبول كیله‌سی بغدای

افیوندن ٪ بر : «طوتارندن»

قازانج ویركوسندن ٪ ایكی

فراغ وانتقال خرجلرندن ٪ ایكی

تحریر نفوس اجراسنده نفوس باشنه بش غروش

ولیمه جمعیتلرینك اجراسنده یوز غروش

خالیلرك ولایتدن اخراجنده هر آرشون مربعندن اوچ غروش

آو دریلرندن ٪ ده بر

آرابه، اوطوموبیل وقاییونلردن بلدیه‌یه ویردكلری رسمك یوزده بشی

آماسیه قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی: ۱۵ حزیران ۹۲۶

اتخاذ ایدیلن مقررات

۱ — هر قریه ومحله‌ده موجود نفوس عمومیه مقدارینه نظراً هر نفوس ایچون ۲۰ غروش حسابیله تحقق ایده‌جك تبرعاتك او قریه ومحله هیئت مجموعه‌سی ایچون اساس اتخاذیله یكون عمومیسنك هرخانه خلقنك قدرت مالیه‌سی نسبتنده هیئت اختیاریه‌لرجه عائله رئیسلرینه توزیعی صورتیله هرسنه ایلول نهایتنه قدر تحصیلی ؛

۲ — بدلات نقدیه افرادندن یوزده بش .

۳ — توتونك هر كیلوسندن بر غروش ، یاش قوزه‌دن حین مبایعه‌ده مشتری طرفندن هر كیلوسندن یكرمی پاره ، آفیونك اوقه‌سندن بش، آو دریسی بدلندن یوزده بر غروش .

٤ — مكتوبلردن پول الصاقی صورتیله اون پاره، تلغراف مقبوضلرندن بر غروش .

۵ — قوربان دری وباغرصاقلرینك منحصراً طیاره جمعیتنه اعطاسی .

٦ — تجارت ویا یازیخانه‌سی اولوب ایراد وعقار صاحبی اولان ارباب ثروتك جمعیت شعبه‌لرنجه تقدیر ایدیله‌جك درجاتده اعانه‌یه اشتراكلری تقرر ایتدیرلمشدر ؛

سیواس قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی: ۱۷ حزیران ۹۲۶

اتخاذ ایدیلن مقررات :

۱ — محصولات ارضیه‌دن هیئت اختیاریه‌لرجه تثبیت ایدیله‌جك مقدار اوزرندن ٪ بر عیناً

۲ — قویون وكچیدن ایكی، صغیر و آتدن اون ، دوه‌دن اون بش غروش

۳ — تجارلره طرح ایدیلن قازانج ویركو-سنك ٪ بشی

٤ — ناحیه‌لرده تجارت ایدن اصنافك تمتعلرینك ٪ بشی

۵ — تحت سلاحه آلنه‌جق افراد جدیده‌نك بدل نقدی ویرنلرندن بشر لیرا

٦ — حكومتك مساعده‌سیله نفوس دائره‌لرنجه ویریلن هویت جزدانلرندن بشر غروش

۷ — طاپو سندلرندن اونر غروش

۸ — خارجدن توركیه طوپراغی داخلنه كوندریلن حیواناتك هربرندن اونر غروش

۹ — قربان دریلرینك كاملاً تورك طیاره جمعیتی منفعتنه آلنمسی متفقاً قبول ایدلمشدر .

اسپارطه قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ۲۷ حزیران ۷۲۶

اتخاذ ایدیلن مقررات :

۱ — ولایت داخلنده اعمال اولنان خالیلرك

طیاره‌لرمزك طهرانده‌كی سیاحت انطباعاتندن

بدل نقدی ویرنلردن ٪ ده ایکی آلتمسی تقرر ایتمشدر .

نصفی سرمایه‌دار، ونصفی طوقوماجیلره عائد اولمق اوزره هر آرشون مربعندن ایکی.

٢ — کل یاغنك هر مثقالندن ایکی بچق

٣ — قویون وکچینك هر رأسندن اوچ دوه وماندادن اون وصایم رسمنه تابع دیکر حیواناتدن بش وآو دریلری قیمتندن یوزده بر

٤ — بیاننامه‌یه تابع قازانج ویرکوسندن یوزده اون بش و بیاننامه‌یه غیرتابع قزانج ویرکوسندن یوزده اون غروش نقداً .

٥ — معین محصولات ارضیه‌دن یوزده بر آلتمسی قرارکیر اولمشدر .

اسکیشهر قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ٢٤ حزیران ٩٢٦

اتخاذ ایدیلن مقررات :

١ — محصولات ارضیه‌دن یوزده بر نسبتنده

٢ — قویون ، کچی‌دن بش غروش

٣ — بارکیر ، ماندا وصیغیردن اون

٤ — دوه‌دن یکرمی

٥ — شهرلرده مستهلك خلقدن موازنۀ عمومیه ومحاسبۀ خصوصیه‌لره ویریلن ویرکولر مجموعنك یوزده یدی بچغنك اعانه اولارق طیاره جمعیتنه اعطاسنه قرار ویرلمشدر .

آطنه قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ٢٥ حزیران ٩٢٦

اتخاذ ایدیلن مقررات :

١ — تورك تبعه‌سندن اولان ١٨ یاشندن ٦٠ یاشنه قدر بولونان هرارکك نفوسك هرسنه طیاره اعانه‌سی اولارق اللی غروش ویرمسی .

٢ — محصولات ارضیه ایچون بورسه‌لرده اجرا ایدیلن آلیم صاتیم معامله‌سندن بیکده بر طیاره اعانه‌سی آلنماسی .

٣ — دولتجه آلنمقده اولان حیوانات اهلیه ویرکوسنه یوزده بش طیاره اعانه‌سی ضمی .

٤ — عموم مکلفیندن آلنه‌جق قزانج ویرکوسنه یوزده بش طیاره اعانه‌سی ضمی .

٥ — انحصار اداره‌سنجه اعمال ایدیلن توتون و سیغاره‌لرك هر کیلوسنه اون غروش طیاره اعانه‌سی ضمی .

٦ — خزینه طرفندن صاتیلان قیمتلی اوراق خارج اولمق اوزره دیکر دوائر دولت ومؤسساتده قوللانیلاجق اوراق مطبوعه‌نك طیاره جمعیتی طرفندن صاتدیرلمسی .

٧ — خزینه پولی الصاقی ایجاب ایدن عموم اوراق و معامله‌یه بش غروشلق طیاره جمعیتی پولی الصاقی .

نیکده قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ٢٥ حزیران ٩٢٦

اتخاذ ایدیلن مقررات :

ولایت داخلنده کی قیون وکچینك هربرندن	یوز پاره
اینك ومرکبدن	بش غروش
آت ، قصراق واستردن	اون «
دوه‌دن	یکرمی غروش
اوکوزدن	اوتوز «
ماندادن	قرق «
قزانج ویرکوسندن	٪ بش غروش
ولایت خارجنه سوق ایدیله‌جك	
قیون و کچی دریلرینك هربرندن	بر غروش
صغیر، ماندا، دوه دریلرینك قیه‌سندن	بر «
عادی مکتوبلردن	«
تعهدلی مکتوبلردن	ایکی «
پوسته پاکتنك اجرتندن	٪ ده بش «
خصوصی تلغراف کلمه‌سندن	اونپاره
اولنه‌جکلردن	١٠٠ غروش
طوغه‌جق چوجق بابالرندن	١٠ غروش
بالعموم محصولات ارضیه‌دن	٪ ایکی غروش

اخذینه قرار ویرلمشدر .

ملاطیه قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ٢٦ حزیران ٩٢٦

اتخاذ ایدیلن مقررات :

١ — محصولات ارضیه‌دن بوغدای، آرپه، مصر خرمنلرینك هربرندن برر قراط .

٢ — هر قویون وکچیدن اونر غروش .

٣ — هر رأس دوه‌دن اللی غروش .

٤ — توتون محصولندن یوزده ایکی .

٥ — آفیون محصولی بدلندن یوزده بر .

٦ — قزانج ویرکوسندن یوزده اوچ طیاره اعانه‌سی آلنمسی تقرر ایتمشدر .

آنقره قونغره‌سی :

انعقاد تاریخی : ٣ تموز ٩٢٦

اتخاذ ایدیلن مقررات :

١ — طیاره جمعیتی منفعتنه : هر قویون، تفتیك وکچیدن اوچ غروش .

٢ — چفت حیواناتی اولمق اوزره صغیر حیواناتندن سکزر غروش .

٣ — آت استر ودوه‌دن اون ایکی غروش .

٤ — مرکبدن بش غروش « حیواناتك استثناسی صایم قانوننه تابعدر »

٥ — آرپه ، بوغدای ، پرنج و چلتیکدن ٪ بر عیناً آلنه‌جقدر .

٦ — مأمورلر مستثنا اولمق اوزره مالیه‌جه تثبیت ایدیله‌جك بالعموم قزانج ویرکوسندن شکل جبایتی محلی شعبه‌لرینه عائد اولمق اوزره ٪ اون استیفا ایدیله‌جکدر .

٧ — تأهل ایده‌جك شهرلیلردن نکاحلرینك عقدنده ١٠٠ و کویلولردن ٥٠ غروش .

٨ — تحمیل و تخلیه ایشلریله شمندوفر سیاحتی یاپان ذواتدن بیلت اخذی اثناسنده مناسب برمبلغ اخذی خصوصنده عمومی قونغره‌یه عرضی قرارلشدیرلمشدر .

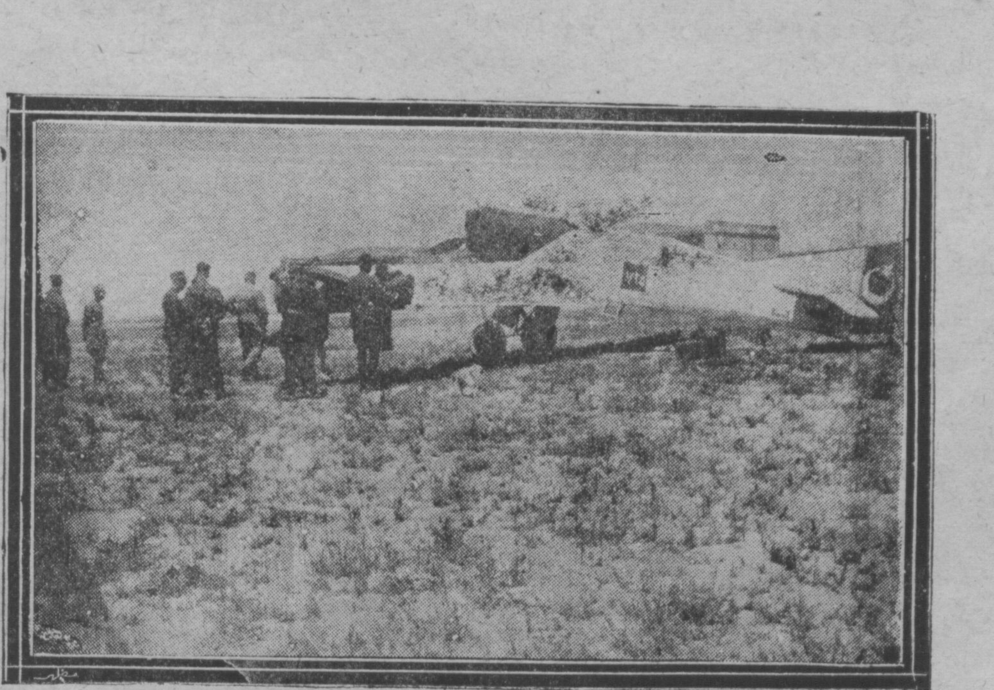

طیاره‌لرمزك طهرانده‌کی سیاحت انطباعاتندن

هوا خبرلرى

« دكز كسيمى »

La coup de la mer

ناپولى طياره‌قلوبى، نمونه‌دكز مقطعنك نه وقت تجربه و تطبيق اولونه‌جغنى تثبيت ايتمشدر. سياحت و مكتب دكز طياره‌لرينه حصرايدلمش اولان دكز كسيمى، ١ ايلولدن ٥ ايلوله‌قدر ايتاليا شبه جزيره‌سنك مشهور جنوب غربى كورفزنده مذاكره ومباحثه اولونه‌جقدر .

دكز كسيمى، ايتاليا‌ده پك مشهوردر. ودا بونچيو بالذات بو رقابت ايله زياده‌علاقه‌دار اوليور . بو ، سن‌رافائل دكز طياره‌لرى مسابقه‌سندن بر قاچ كون صوكره وقوع بوله‌جقدر. بوسنه دكز طياره‌سى ايله‌ياپيلان ترقياتى ايلول نهايتنده بيلديره‌بيله‌جكز .

طياره هيئتى

بر فنلانديا هيئتى ، اوزون بر تدقيق سياحتنى اكمال ايتمشدر . بو هيئت ، اهميت وعلاقه‌ايله ايتاليان طياره‌فابريقه‌لرينى زيارت ايتمشدرو صوك كونلرده، بوهيئتك اعضاسى عسكرى طياره‌لر اوزرنده اوچمشلردر .

ايتالياده اجنبى هيئتلر يكديكرينى تعقيب ايتمكده‌در. كيفيت، ايتاليان پروپاغانداسنك ايى سوق واداره‌ايدلمكده اولديغنى اثبات ايلر.

پەللەتيه دووازى عودت ايديور

توكيويه‌متوجهاً سياحته‌چيقان يوزباشى پەللەتيه‌دووازى ، سياحتنى مع‌الاسف وارشوده‌ده عارض اولان بر وقعه دولاييسله پك اركن اكمال ايتمش اولوب بوكون ، رفاقتنده قارول اولديغى حالده ، ساعت ١٥,١٥ ده پارسه شمال استاسيونه‌مواصلت ايده‌جكدر .

طياره ايله دور عالم

يوزباشى ستانووسكى، طياره ايله‌دورعالم سياحتنى اجرا ايچون ، پراغدن حركتله آلمانيا ، اسويچره ، فرانسه ، بحرسفيد اوزرنده اوچمش وبارسلونه واصل اولمق ايچون، پيره‌نه داغلرينى آشه‌رق بارسلوندن صوكره راباته مواصلت ايتمشدر . بوصورتله سياحت پروغرامنده‌كى ايلك ايكى منزلى قطع ايتمش بولونيور .

(رابات) ه مكمل احوال وشرائط تحتنده نازل اولمشدر .

بازاق عينى كونده مارسيليادن لوندره‌يه طيران ايتمشدر

طياره‌جى بازاق مارسيليادن لوندره‌يه كوزل بر سياحت هوائيه اجراسنه موفق اولمشدر . مارسيليان ١٠,٣٥ ده حركت ايتمش اولوب طياره‌سنده لوندره‌يه كيده‌جك ايكى يولجى واردى . ساعت ١٣,١٣ ده (ليون) ده‌ايدى . ليوندن ساعت ١٤,١٥ ده حركتله (بورژه) يه ساعت ١٧,١٠ ده واصل اولمش اولوب بوراده يولجيلرينى درحال ديكر بر طياره‌يه اقطارمه ايدرك ساعت ١٧,١٥ ده لوندره‌يه متوجهاً (بورژه) دن انفكاك ايتمشدر .

مهم بر ضياع

غازى پاشا حضرتلرينه توجيه اولونان سوءقصد مناسبتيله ٢٢ حزيران ٩٢٦ تاريخنده دياربكرده ياپيلان ميتينغه لوران سيستمنده بر طياره ايله اشتراك ايدن ملازم جمال بك اوزون مدت اوچوشدن صوكرا طياره‌سى بر أوك دامنه چارپمق صورتيله قضازده اولمش واردومز كنج ودكرلى بر طياره‌جيسنى قايب ايتمشدر. «تورك هوا مجموعه‌سى» وظيفه‌سى اوغورنده بزدن أبدى بر صورتده آيريلان قهرمان ملازمك عائله‌سنه عرض تعزيت ايدروتأثراتنه بوتون صميميتى ايله اشتراك ايلر .

تورك طياره جمعيتى ، ملازم جمال بكك مستحق عائله‌سنه توزيع ايدلمك اوزره مدافعهٔ مليه وكالتى أمرينه بش بيك ليرا ويرمشدر .

انكلتره‌ده يكى بر طياره

پك مشهور طياره‌جى (طياره اعمال ايدن) آ . و . روئه ، اخيراً يكى بر حرب طياره‌سى انشا ايتمش وتجربه‌لرينه باشلامشدر . مذكور طياره ناپير - ليون موتوريله مجهز اولوب سرعتى ساعتده ٢٦٥ كيلومتره‌ايمش .

بنزولا متحرك موتورلر

غلاسقووده انشاآت بحريه و دكز موتورلرى اعمالاتخانه‌لرينه صاحب اولان (باردمور) تجارتخانه‌سى ، برچوق سنه‌لردن برى موتورك پترول ياغى ايله استعمالى حقنده تدقيقات ايفا ايتمكده‌در . بوبيوك بر استهلاك اقتصادندن ماعدا، موتورلرده يانغين تهلكه‌سنك ده‌بويوك مقياسده تناقصنى انتاج ايتمكده‌در شمدى‌يه قدر درت جنس موتور تدقيق اولونمشدر . سيقلون ، تيفون ، سيمون وتورناد . بو صوك مودل ؛ بويوك بر قابل سوق بالون (ديژيرابل) اوزرنده استعمال ايدلمك اوزره‌در .

سيقلون ، ٨٠٠ باركيرلك بر آلتى سيلنديردر . تيفون ، اوكا مشابه بر تيپده‌در فقط سيلنديرلرى آشاغيده‌در. سيمون ١٢٠٠ باركير قوتنده بر خطده سكز سلنديردر . تورناد دخى ٦٥٠ باركيرلك بر سكز سيلنديردر.

سيقلونك ثقلتى ١,١٤٠ غرام باركير قوتى ايله مجموع ثقلتى ٨٢٠ كيلودر. قدرتى ١٢٢٠ دورلى ٨٠٠ بيكير قوتنده‌در .

سيمون موتورى (بلاق بورن) طياره‌سنه وتيفون موتورى (آلده‌رسوت) طياره‌سنه وضع واركاب ايديله‌جكدر. ياغ ، سيلنديرلره بر آلت pulvérisateur ايله تضييق آلتنده

سوق اولنور، موتور، بر (قانادیان ناماسیونال رایلوای) آرابه‌سنه بیندیرلمش اولارق، بر تجربه یاپیلمش و ۶۷ ساعتده، ۱۸ دقیقه استراحت ایله ۵۰۰۰ کیلومتره مسافه قطع ایتمشدر. محروقاتك ثقلتنده تحقق ایدن تصرف دولاییسیله، بو موتورلرك استعمالی طیاره‌لرك مهم بر صورتده عمل وفعالیتلرینی دخی تزیید ایده‌جکدر.

اسوجره‌ده ۱۹۲۵ ده عسکری طیاره‌جیلك

پیلوت مکتبلرنده، ضعف قوماندا ایله ۴۰۶ ساعت، یالکز اوله‌رق (بسیط قوماندا ایله) ۲۵۰۴ ساعت اوچوش یاپیلمشدر. بونده وسطی اوله‌رق پیلوت طلبه باشنه ضعف قومانداده ۱۱ ساعت و یالکز اوله‌رق ۸۶ ساعت اوچوش اصابت ایتمکده‌در. راصد شاکردلر جمعاً ۵۸٤ ساعت اوچوش یاپمشلردر. بونده شاکرد باشنه ۲۵ ساعت اوچوش اصابت ایدیور.

بیورلدیلی راصدلر وسطی اوله‌رق آیده انسان باشنه ۳,۵ ساعت اولمق اوزره جمعاً ۱۵۹۰ ساعتلك اوچوش یاپمشلردر. ۱٤٤ ساعت اوچوشده بر خفیف، ۳۳۳ ساعت اوچوشده بر آغیر قضا ظهوره کلمش، ۱۵۷ ساعت اوچوشده مجبوری بر یره اینیش ایله ۲۶۶ ساعت اوچوشده بر اولوم قضاسی واقع اولمشدر.

اسوجره شبکه‌سی

اسوجره‌ده ۱۹۲۶ ده بروجه آتی خطوط هوائیه ایشله‌تیله‌جکدر.

جنوره ـ لوزان ـ زوریخ (آد. آسترا شرکتی)

زوریخ ـ مونیخ ـ ویانه ـ بوداپشته (آد. آسترا شرکتی)

زوریخ ـ شتوتغارت ـ ئه‌رفورت ـ آلله ـ برلین (لوفتانزا)

زوریخ ـ شتوتغارت ـ مانهایم ـ فرانقفورت ـ هانوور ـ هامبورغ (آد. آسترا ـ لوفتانزا)

بال ـ شتوتغارت ـ نوره‌مبرغ (باله‌رولوفتانزا)

بال ـ مانهایم ـ فرانقفورت ـ قولونیا ـ دوسلدورف ـ آمستردام (لوفتانزا)

فرانقفورت ـ قارلسروهه ـ بال (باله‌ر)

بال ـ جنوره ـ لیون (باله‌ر) [بو خط (ئه‌ر ـ اونیون) شرکتنك لیون ـ مارسلیا خطنه کسب التصاق ایده‌جکدر].

بال ـ زوریخ (باله‌ر)

زوریخ ـ بال ـ پارس ـ لوندره (ئه‌مپریال ئه‌روای)

لوزان ـ جنوره ـ لیون ـ مارسلیا ـ پارس ـ لوندره و بروکسل ـ آمستردام (ئه‌ر ـ ئونیون)

بو خطلرك کافه‌سی، شمدیدن اعتباراً، بر صورت منتظمه‌ده پوسته نقل ایتمکده‌درلر.

مجارستانده ۱۹۲۵ ده سیویل طیاره‌جیلك

۱۹۲۵ سنه‌سی ظرفنده، مجارستان سیویل طیاره‌جیلکی ۱۸ طیاره ترتیب و احضار ایتمش و بو طیاره‌لرله، ۱۹۲٤ ده یاپیلان ایشه نسبتله، ۳۱ سیاحت کبی اوفاق بر تزاید ایله، ۱۶۸۶ سیاحتی ایفا و اکمال ایله‌مشدر. فقط سیاحتلرك انتظامنده جدی بر اصلاح وتکامل وجوده کلمشدر. خلاصه، معین تعرفه‌یه نظراً ۱۹۲٤ ده‌کی (٪۵۳,۳) ه قارشی ۱۹۲۵ ده (٪ ۷۷,۳) نسبتنده سیاحت اکمال ایدلمشدر.

نقل ایدیلن سیاحینك عددی ۲۳۵۲، اشیانك ثقلتی ۱۷۵۲۵۳ کیلودر. بوداپشته ـ ویانه خطی سیاحلر ایچون مجموع کذرکاهده ٪ ۸٤,۶، اشیا ایچون ٪ ۷۱,۳ نسبتنده ایشله‌مشدر.

بونلردن یالکز ٤۵ مجبوری یره اینیش حصوله کلمش و پیلوتك وفاتیله نتیجه‌لنن بر قضا واقع اولمشدر.

سیاحت هوائیه

مایس نهایتنه قدر تعلیق وتأخیر ایدلمش اولان مجارستان سیاحت هوائیه‌سی، آتیده‌کی خطلر اوزرنده یکیدن ایشله‌مکه باشلایه‌جقدر.

بوداپشته ـ دبره‌زین (رومانیا جهه‌سی)، ۲۰۰ کیلومتره.

بوداپشته ـ میسقولچ (چك اسلاووقیا جهه‌سی)، ۱۶۰ کیلومتره.

بوداپشته ـ زومباته‌لی (آوستریا جهه‌سی)، ۲۲۰ کیلومتره.

چك اسلاووقیاده یکی بر خط

لهستان جهه‌سنده بولونان لهستان اوستراوا خطیله ارتباطی تأمین ایتمك ایچون، یکی بر پراغ ـ برواد (بردن) ـ موراواوسقا ـ اوسترادا خطنك کشادی متصوردر. بو خط، تقریباً ۳۵۰ کیلومتره‌لك بر انکشاف پیدا ایده‌جکدر.

دیکر جهتدن، آلمانیا ایله تأمین مواصله ایچون، آلمانیا ـ چك اسلاووقیا جهه‌سنده، هره‌نسقوده بر طیاره استاسیونی تأسیس ایدیله‌جکدر. اوستراوا ـ موراواوسقا خطی بالآخره، غربدن (شب) ه قدر آلمانیا جهه‌سنه تمدید اولونه‌جقدر.

بو پروژه‌لردن واضحاً آکلاشیلدیغنه کوره، چه‌اسلاووقیا، کندی و یا مجاورلری یانندن کچن بوتون بویوك سیروسفر هوائی خطلریله التصاق پیدا ایده‌جکدر.

آمریقاده: «یکی بر موتور»

یکی بر موتور، تجربه‌ده موفقیت قازانمشدر. بو موتور، ۲. آ. (۱۵۰۰) تیپنده یاقار اولوب ۶۱۵ بارکیر قوتنده‌در. دقیقه‌ده ۲۵۰۰ دوران یاپیور. تجربه اثناسنده موتور ایکی دفعه توقف ایتمشدر:

برنجیسی، یکرمی بش ساعت نهایتنده بر تدقیق و معاینه ایچون، ایکنجیسی مومله‌رینی دکیشدیرمك ایچون. تجربه نهایتنده حال مکملیتده کورولمشدر.

آمریقا حکومتی، بر بوئنغ حرب فیلوسنی تجهیز ایتمك ایچون، مذکور یاقار موتورندن سپارش یاپه‌جقدر.

بالونجیلغك قدیم صحیفه‌سی

ایتالیانجه‌دن

بالونجی فرانچه‌سقو زامبه‌قفاری

وندیکده‌اوچان زامبه‌قفاری‌نك حقیقی بالونی — مختلف وفرقلی ایکی قسمدن متشکل اولوب بونلردن بری مولدالماء ویاخود او وقتك تعبیرینه کوره ، قابل اشتعال هوایی محتوی بر کره ، دیکری صیجاق ومنبسط هوایی محتوی مخروطی بر مونغولفیه‌رادن عبارتدی. بونلر یکدیکرینه ، اورته‌یه طوغری محدب (١٢٨ ایلمکدن) وبالنسبه زیاده صیقیشدیغی قسم علیاسنده دها محدب وبالعکس آشاغی قسمده کیتدکجه آچیلوب آلتده بولنان دائروی یاخود اسطوانوی غاله‌ری‌یی طوتان اون آلتی ایپه منتهی بر شبکه ایله مربوط ایدیلر . کره یکدیکرینه دیکیلمش دیلم شکلنده یاریسی بیاض یاریسی یشیل قرق سکز ایپك پارچه‌دن وراونی شیشیرمك ایچون هوانك ادخال ایدلدیکی ایکی بورودن متشکلدی . بالونك ابعادی بولونیا قدمیله بروجه‌آتیدر :

(بر قدم ٠,٣٨ مترو)

قطر	٣٤	بولونیا قدمی
محیط دائره	١٠٦,٨	«
سطح	٢٦٣١,٧	« مربعی
حجم استیعابی	٢٠٥٧٩,٥	« مکعبی

خارجده‌کی هوا کثافتنك تناقصیله متناسب اولان داخلده‌کی قابل اشتعال هوانك قوۀ انبساطیه‌سی تحت تأثیرنده بالونك یوکسلیرکن پاطلامسی تهلکه‌سنی برطرف ایتمك ایچون تماميله شیشرلیه‌جکدی . زامبه‌قفاری ایکی میل ارتفاعه «اعظمی صعودك ایلك حدی» تقابل ایده‌جك اولان غاز مقدارینی ماهرانه حساب ایتمشدی . آلت قسمده کروی بالون ایله متصق اولان مونغولفیه‌را مخروطی ناقص ویا کله شکری شکلنده برچوال کبی تعریف ایدلمشدر . بو ماکنه‌نك خدمتنه کلنجه لزومنه کوره برقوۀ صعودیه تولید ایتمکدن عبارت اولوب مذکور قیمت ، بونوع بالونلری اوچورمق خصوصنده داخلی هوایی خفیفلتمك ایچون علی العاده استعمال ایدیلن حرارت واسطه‌سیله الده ایدیلمك ایسته‌نیلدیکی تقدیرده ١٤٠ لیبره مربعی اولور. فقط بوقوتك یالکز بر ربعی قابل اشتعال هوا قوتنك توازن ایتدیرمش اولدیغی بتون ماکنه‌نك صعودینی تأمین ایچون کافی اولدیغندن درجۀ تناقصی عینی مقدارده اولان برحرارت ، تهلکه‌سز برصوره (موغولفیه‌راده اولدیغی کبی) جسور سیاح طرفندن حساب وتنظیم ایدیله‌بیلیردی. بوترتیب وتنظیم براسپرتو لامبه‌سیله اجرا ایدیلیوردی : چونکه « برچوق خصوصی تجربه‌لردن صوکرا زامبه‌قفاری زیتون یاغی ، بالمومی ، ایچ یاغی ومصفی شراب روحی کبی محروقات ایچنده مساوی زمانلر ظرفنده آز صرفیاتله اك چوق حرارت ویرن محروقك بالمومی اولدیغنه قانع اولمشدی. و مونغولفیه‌ری ایشله‌تمك ایچون اونی استعمال ایده‌جکدی ؛ فقط طوکدیغی وقت اونی چابوق یاقامامق قورقوسی واردی. بوسببدن اك یوکسك درجۀ برودتده کثافت پیدا ایتمسی اك کوج واشتعالی اك قولای اولان مصفی شراب اسپرتوسنی ترجیح ایتدی ؛ لامبه ماهرانه بر صورتده منغذده آصیلی ایدی. وآله‌وی مالك اولدیغی رزه اوزرنده متحرك ٣٢ سوپاپ سایه‌سنده قابل تنظیم بولنیوردی .

جسور بالونجی مذکور لامبه‌نك هرهانکی بر صدمه نتیجه‌سنده آلتده بولنان سیاحلرك اوزرینه دوکوله‌رك اونلری یاقه‌بیله‌جکنی تخیل ایتمدیکی کبی احتمال تخیل‌ده ایده‌مزدی . بویله مدهش بر حادثه ٢١ أیلول ١٨١٢ تاریخنده بولونیاده آنتونچیانا چایرندن ونچه‌نچوبوناکی ایله اجرا ایتدیکی صوك هائلوی اوچوشده واقع اولدی . اوزمانك غزته‌لرندن وقعه‌یی عیناً اقتباس ایتمك مرجحدر :

« بالون کندی کندینه ترك ایدیلیر ایدلمز ، تعیین ایدیلن ثقلت ایله ، قالقمق ایچون مقدار کافی قوۀ صعودیه‌یه مالك اولمدیغی ظاهر اولدی. اوصورتله که : مشئوم برتصادفله اوکنه کلن بر آغاجك ذروه‌سنی آشامیه‌رق مذکور آغاجه چارپدی . سیرجی اهالی اوچانلرك پك یاقین بر تهلکه‌یه معروض قالدیغنی کوردی . زامبه‌قفاری باغیردی : « بوناکی محو اولدق ! » . آغاجله اولان مصادمه لامبه‌یی زامبه‌قفاری اوزرینه دویره‌رك اونی آلولر ایچنده براقشدی » (ره‌نو ولایتی غزته‌سی سنه ١٨١٢ نومرو ٣٨).

آرقداشنی تعقیباً بالوندن آتلامسی اوکافاده ویرمدیکی کبی بر قاچ ساعت صوکرا ئولومنی انتاج ایدن رجفان خشوی‌یه‌ده سببیت ویردی.

تقدم ایدن تفرعات خصوصیه‌یی ١٨٠٣ تاریخنده بالذات زامبه‌قفاری طرفندن یازیلوب طبع ایدیلن و « بالون ماکنه‌سنك جو هواده تنظیمنی تجربه ایتمك ایچون وطنداش فرانچه‌سقو زامبه‌قفاری طرفندن مذکور ماکنه‌نك تعریفی » [بولونیاده ، مازی قرداشلر وشرکاسی ، ١٨٠٣ ، ٤ تابلویی محتویدر] عنوانی طاشیان رساله‌دن استخراج ایتدم . رساله‌نك منقسم اولدیغی طقوز مبحثدن ایلك بشی : کره ، شبکه ، مونغولفیه‌را ، غاله‌ری ولامبه‌یه حصر ایدلمشدر . متعاقباً کلن آلتنجی مبحث روزکار مقیاسی حقنده معلوماتی احتوا ایدوب جریان صاعد وجریان نازلك افقی برقادرو سطحی اوزرینه اجرا ایتدیکی تضییق مذکور قادرو اوزرینه موضوع بر قنطار قولی سایه‌سنده حساب ایدیلیوردی . یدنجی مبحث دینامومتره‌یه دائر اولوب « روزکاره معروض بر بالون ماکنه‌سنی معلقده طوتان برایپك کرلمه‌سنی ئولچمکه یارایوردی. بونك ایچوی أولدن قونولمش وتجربه ایدلمش بر آلت قوللانیلیوردی که بونده کرلمه درجه‌سی بر ساعت تقسیماتی کبی ارائه ایدلمشدی . سکزنجی مبحث کوره‌کاره متعلق اولوب خصوصی بر آنغروناژ (دیشلی چرخ ترتیباتی) سایه‌سنده هوایه شدتله اوره‌رق بالخاصه اینیشده قوللانیله‌جقدی . طقوزنجی و صوکنجی مبحث نبضلی قادرانه عائد اولوب اشبو آلتی آووجنده طوتان راصد سرعت سیری تعیین ایدبیلیردی . مذکور آلت یکدیکرینه قطراً موضوع بری بویوك بری کوچوك اولمق اوزره ایکی قادراندن مرکب واشبوقادرانلر بر عضاده‌یه مالك اولوب کوچوکك عضاده‌سی دائما عینی زاویه‌یی تشکیل ایده‌جك صورتده بر رقاصه مربوط ایدی . بویوك قادرانك عضاده‌سی ٤٥ نجی درجه‌یه قونجه کوچوك عضاده‌نك تشکیل ایتدیکی زاویه ٤٥° + برقائمه‌دن عبارت یعنی مشاهده ایدیلن زاویه‌نك متممی + برقائمه‌یه مساوی ایدی . کوچوك قادرانك عضاده‌سی ٤٥ نجی درجه‌یه کتیرلدیمی قادرانك عمودی اولدیغی واو ج نقطه‌نك) کوچوك قادرانك ٤٥ نجی درجه‌سی ، مرکز وبویوکك ٤٥° نجی درجه‌سی) بر خط مستقیم اوزره بولوندیغی محققدی . بالونك سوق ایدلدیکی جهته طوغرو قادرانك بووضعیتی الده ایدلدکدن و عضاده‌لرك ارائه ایتدیکی نقطه‌لر اشارت اولوندقدن صوکره مسافه‌یی قطع ایتمك ایچون نه‌قدر زمان قوندیغی حساب ایدیلیر ؛ قطع ایدیلن مسافۀ افقیه بالونك ارتفاعنه مساوی ولشبوارتفاع بارومترو واسطه‌سیله معلوم اولمغله مذکور مسافه وآرزو ایدیلن سرعت معلوم اوله‌جقدر .

بوآلتلردن باشقه آلات و ادوات عمومی قاتالوغنده : عضاده‌لی بر پوصله ، آقروماتیك بر دوربین وبر مقایسه بارومتروسی ، بر ره‌ئومور مقیاس الحراره‌سی ، بر أکترومترو ، ایپی ایله برابر برچاپا ، سطح ماءده توقف ایتمك ایچون صاچدن معمول برقوغه ، بر ایپ مردبون ، بر ناقل صدا الخ . الخ . ذکر ایدلمکده‌در .

بورساله‌ده‌کی مومی الیهك رسمنه باقدقجه بر روما ایمپراطوری مدالیه‌سنده کنه بکزه‌ین بورسمده : هیهات ! ئولومك پك ایرکن پارچالادیغی وطاغیتدیغی ایمپه‌راطورلغك بو محتشم قوتنك ارکاك اراده قدرتی ، تشبث جرأتنك الآن شعشعه‌باش اولدیغی ظن ایدیلیر .

فرانسزجه لەزەل غرتەسندن :

یونکه‌رس شرکتنك ایران حکومتیله عقد ایتدیکی ائتلاف

ایران حکومتنك مملکت داخلنده‌کی تجارت وپوستا هوا نقلیاتی امتیازنی براجنبی متعهده ویرمك فکرنده اولدیغی معلومدر. کذا بنه معلومدرکه طهرانده‌کی عسکری هیئتمزك ـ بره‌که سیسته‌می دورت طیاره ایله ـ یاپمش اولدیغی پارلاق تظاهراته ، «نوکه‌س» لك سپاد سیسته‌می طیاره‌سیله یاپدیغی بوندن دها آز پارلاق اولمایان تظاهراته وبین‌الملل هوا نقلیاتی شرکتنك مصرانه مساعیسنه رغماً، ایران ایله ائتلاف مسئله‌سی نهایت عقیم قالمش، ویونکه‌رس آلمان فبرماسی ایران هوا نقلیاتی امتیازنی آلمق صورتیله غالب کلمشدر.

یونکه‌رس ایران ایله نه کبی شرطلرله عقدائتلاف ایتمشدر؟ بوکونلرده المزه واصل اولان برشرق مکتوبی بزه بونی اوکره‌تیور. یونکه‌رس قومپانیاسنك ایران حکومتیله عقد ایتدیکی مقاوله‌نامه صورتی شوآنده کوزمزاوکنده بولونمقده‌در ، که بونك بر چوق قسملری صوك درجه شایان دقتدر.

یونکه‌رس قومپانیاسی طهران ـ بندرپهلوی، طهران ـ بوشیر ، طهران ـ قوراطو هوا خطلرنده‌بش سنه ایچین نقلیات امتیازنی آلمشدر.

بواوچ خطك ایشله‌دیلمسی، مقاوله‌نامه‌نك تاریخ امضاسی اولان ۹شباطدن اعتباراً اك چوق آلتی آی صوکرا باشلایاجاق وعکس حالده، یونکه‌رس ایران حکومتنه ۳۰۰ تومانلق برتضمینات تأدیه‌ایده‌جك ومذکورحکومت آرتیق اوزمان مقاوله‌نامه‌یی فسخ ایده‌بیله‌جك. یونکه‌رس ایران خطلرندن، هیچ اولمازسه، برینی آوروپا خطلرندن بریله برلشدیرمه‌یی تعهد ایدیور.

دیکرطرفدن ایران حکومتی‌ده ۱ کانون ثانی ۱۹۲۷ تاریخندن اعتباراً کچه‌جك ۱۸ آیلق بر مدت ایچین ، هر هوا سفرنده قطع اولوناجق کیلو متره باشنه ۳ قران معاونت نقدیه‌ده بولونمه‌یی تعهد ایتمکله برابر بو معاونتی اون سکز آیلق مدتك ختامنه قادار انفاسنی درعهده ایتمامکده‌در. طیاره ایله قوریه نقلنده مقاوله خارجنده ظهور ایده‌جك فضله پوستا اشیاسنك نقل اجرتی، پوستا اداره‌سنه عائد اشیا اجرتی بالتنزیل ، یونکه‌رسه تأدیه‌اولوناجقدر. برآی ایچنده، واردات ۲۰۰ تومانی کچدیکی حالده، فضله‌سی یونکه‌رسه ویریله‌یه‌جك ، ۲۰۰ توماندن آشاغی اولدوغی حالده، یونکه‌رس قومپانیاسی بونك فرقنی ایسته‌مك حقنی حائزاولمایاجقدر.

یونکه‌رس بونلردن باشقا دها برچوق فرعی تعهدلرده‌ده بولونمقده‌در: مثلا برحرب ویا خارجی قاریشیقلقلر ظهوری حالنده ، تشکیلات، طیاره وپیلوتلرینی ایران حکومتی امرینه ویرمك ؛ بر پیلوت وماکینیست مکتبی انشا وبالذات ایرانده برطیاره اعمالاتخانه‌سی وجوده کتیرمك ؛ خطلرنده اوچ موتورلو طیاره‌لر قوللانمق ؛ بر ایران هوا نقلیات قومپانیاسی تشکیل ایتمك ؛ ۹ شباط مقاوله‌نامه‌سنده‌کی شرطلره بکزه‌ر شرطلرله یکی خطلر تشکیل ایتمك وبو یکی خطلری ایشله‌تمك اوزره کافی مقدارده پیلوت وماکینیست یتیشدیرمك ، الخ . .

مقاوله‌نامه‌ده ، ایران ایچیندن کچمك اوزره ، چینه قادار آیری بر یونکه‌رس خطنك تأسیسی‌ده دوشونولمشدر.

بو شرائط حقنده نه دوشونملیدر ؟ بو مقاوله حقنده دوغرو بر حکم ویره‌بیلمك ایچین، شرائطك ده‌رین وجدی برصورتده تدقیقی ایجاب ایدر. مقاوله‌نامه‌نك سطحی بر تدقیقنه نظراً سویله‌نه‌بیله‌جك شی وارسه اوده یونکه‌رسك ایپك ایکی اوجنی برلشدیرمه‌یه مشکلاتله موفق اولابیله‌جکی انطباعنك حاصل اولدوغیدر. حاصلی اوندن چوق شیٔ ایسته‌نیور ومقابلنده ایسه آزشی ویریلیور . . . فقط حالدن تجرد ایدیله‌رك استقبال کوز اوکنه کتیریلیرسه، یونکه‌رسك اقصای شرق یولنه مهم بر شاخص دیکمش، و، حقیقت حالده هیچ اولمازسه ایران طیاره‌جیلکنی، اوزون سنه‌لر ایچین، النه آلمش اولدیغنه اعتراض ایدیله‌مز.

اکر یونکه‌رس ، طهران حکومتیله عقد ایتمش بولوندوغی مقاوله‌نامه‌یه رعایت ایتمك صورتیله فضله مصارفه کیررسه بو ضرر وزیانی آلمان حکومتی طرفندن تضمین اولونمق کبی برمالی منبعه مالك اولاجقدر. چونکه آلمان حکومتی. ایرانده، یونکه‌رسك امضاسی آلتنده ، پك بویوك بر موفقیت احراز ایتمش وبو موفقیتك عاملنه قارشی آلمان حکومتنك منتدارلق کوستره‌جکی شبهه‌سز بولونمشدر.

اشبومقاله، رقملریله برابر عیناً فرانسزجه‌دن نقل اولونمشدر. مندرجاتنك نه درجه‌یه قادار دوغرو اولدوغی بزجه مجهولدر.

« تورك هوا مجموعه‌سی »

طیاره‌لر

طیاره‌جیلکدر وطنك قوهٔ ظهری
کوکلرده‌ده ایتر دوشمانه ضربهٔ قهری

اختراعات بشردن برظفر طیاره‌لر
انقلاب فکره خادم براثر طیاره‌لر .
کورمه‌مشدر آدم اوغلو بویله‌مدهش برسلاح،
خصمه قارشی آسمانی برسپر طیاره‌لر .
کوك یوزنده پوسته‌لر موجود بوکون بین‌الملل :
اك سریع برمحمل سیر وسفر طیاره‌لر .
سینه‌سنده آتش غیرت، قاناد آچمش اوچار:
ایسته‌سه اطراف ارضی دور ایده‌ر طیاره‌لر .
قطبه یول بولمقده کاشفلر دوشیرکن حیرته :
سایهٔ قنده بوکون قورقماز کچر طیاره‌لر .
معرفت ایتدکچه بوطرزده ترقی برزمان :
تاقمردن محتمل آلسین خبر طیاره‌لر !
بو اوغورده مملکت ایتسین فدا اموالنی ؛
شیمدی زیرا حاکم دنیا کچر طاره‌لر .
فیض جمهوریتك عبرتله باق آثارینه !
تورك سماسنده مهابتله کزه‌ر طیاره‌لر .
أی وطن اولادی کنج تورکلر تعالی ایله‌ییك!
عزمکزله اعتلا ایتمك دیلر طیاره‌لر .
ذروهٔ اقباله ألبت یوکسه‌لیر تورك ملتی !
شاهد اولسون مدعایه تیز کذر طیاره‌لر .

قاضی کوی وچاملیجه اوتا مکتبلری
فرانسزجه معلمی — ۱٦ حزیران ۹۲٦
حسین ذکی

باندیرمه‌ده ٢٧ كانون ثانى ١٩٢٦ كونى هوا شهيدلرى احتفالى مراسمنده ايراد ايديلن نطق

عزيز وطنداشلر !

« بشر تقدير ايدلمك ايستر » بو چوق أزلى، چوق رياسز ولايموت بر حقيقتدر. بوحقى صاحبلرينه ويرمك ايسه بر اقتضاى فضيلتدر ؛ نته كيم بزه ماضينك مبدعلرينى ، مشاهيرينى ... الخ تقديم ايتمكه مأمور بوتون آبدات، آثار و مناقب، حيات اجتماعيه‌ده‌كى رولى استخفاف ايديله‌مه‌ين هپ بوسائق ايله دكلميدر ؟ اوحالده آتياً انسالمزى بوتون فعاليتلرنده تشجيع وقدرشناسلغمزدن كندیلرينى امين ايلمك ايچون‌ده هيچ شبهه يوق كه كونك حارثلرينه بو بورجى هر وسيله ايله اوده‌مكه شتاب ومسارعت ايتمه‌مز لازمكلير.

اساساً هردرلو فضائل و استعدادى نفسنده حس ايتمش، بسله‌مش و يوكسلتمش وآرتق ماضينك بوتون او چليمسز و قاريشيق افسانه‌لرينى اولانجه نفرت و شدتله تپمش وتپه‌له‌مش اولان تورك ملتى ايچون بوشعارى كوسترمك نه‌قدر طبيعيدركه ايشته بو كونده شهيدلريمزك تذكارنام وفداكاريسنه‌قوشمش وطوپلانمش بولنيورز. فى الحقيقه قدرشناسى معناى ديكرله فضيلت و اقتداردر ؛ مادامكه تقدير امكانندەيز، فضيلتكارز. اساساً شكران و صداقتله طاشيديغمز جمهوريت آرمه‌سنك بزى جذب وتسخيرايدن فيض وشعشعه‌سى بودكلميدر ؟. شو مظفريتمزدن متولد ناحيه‌لريمزده آثارى نمايان مسعود هيجان و تحسسلرى قيدايدر ايكن غازى پاشا حضرتلرينك رشاد و اشارتلرندن استفاضه ايدن طياره جمعيتنك وضع ايتديكى بو مراسم ايچون محترم خلقمزك كوستردكلرى شتاب و اشتراكدن متولد دويديغم فخر وممنونيتى جمعيت محترمه نامنه‌ده تشميل ايتمكى بر وجيبه بيليرم. ملتك حميت و معاونته بحق استناد ايتمش اولان طياره جمعيتنك متين ومثمر تشبث و فعاليتلريله خاصةً مظهر اقدار واعتلا اولان بو كونكى طياره‌جيلكمزك پك قيصه ماضيسنه ارجاع نظر ايدرسه‌ك هرشيدن اول دكرلى بر درس و تجربه ، قيمتلى بر مشاهده و اثر ونهايت الملى بر عقده وخاطره ترك ايده‌رك وظيفه اوغورنده پارچالانان شهيد طياره‌جيلريمزى كورير و تلهف ايده‌رز.

بحتده بولنديغمز شورفاه وسعادت ايچون ئولن چوق قهرمانلريمزك بوعزيزقارداشلريني ياد وتوقيروهوالرقدرصاف وسمالرقدر پاك و علوى روحلرينى شادوتكريم ايله‌مك مواجهه‌كزده شبهه‌سز عزيز و مهم بر وظيفه‌نك ايفاسيدر. طياره‌جيلكمز ايلك شهيدينى شريعه‌واديسنده قوجاقلامش؛ فقط انصو و هرزمان، حادثات و مجادلات دها بر چوقلرينى حقيقتاً شرفلى خدماتى اره‌سنده چكوب الیمزدن آلمشدر. بو شهيدلر بو ياوروليمز اوصوك نفسلرينى كيم بيلير نه‌درين اضطرابله ويريركن پك امينزكه وطن اوغورنده سوندكلرينى، روحلرينى شفقت و نوازشله صاران چوق قدسى، والهى بر تماسك التفاتندن اكلامشلردر! فقط تسليم ايده‌لمكه بو فراغت او قدر مشكل ، او قدر اليمدركه بو متواضع شهيدلر اوكنده قلبمزده‌بنلكمزى تتره‌تن حزين و درين بر خشوع حسنك تموجاتنى دويمامق قابل دكلدر. موتورينك الك اوفاق بر تردد واهانى، حياتى مدهش عواقبله تهديد استعدادنده ايكن طياره‌جى

آرداهانده تورك طياره جمعيتى منفعتنه روزه‌ت صاتيشى

طیاره جمعیتنك فعالیتلری

«حرفکر»ك طیاره حمیت مسابقه‌سی :

ایزمیتده انتشار ایله‌ین «حرفکر» رفیقمز اولجه برطیاره حمیت مسابقه‌سی آچمشدی. وطنپرور وحمیتلی ایزمیتلیلر بو مسابقه‌یه اشتراك ایله‌مشلر ، ۲۹۲۶۰ غروش حاصلات ألده ایدلمش ومسابقه ختام بولمشدر . محترم رفیقمزك شایان امثال اولان بوحرکتنی تقدیر ایلرز .

§

یخشیلی قریه‌سنك تبرعی :

بالا قضاسی داخلنده‌کی یخشیلی قریه‌سنك حمیتلی اهالیسی مختلف وسیله‌لرله طیاره جمعیتنه ۲٤۷٥٥ غروش تبرع ایتمشلردر . نسبةً کوچك اولان بوقریه قضا داخلنده‌کی دیکر قرادن دها فضله ابراز حمیت وغیرت ایله‌مشدر .

§

قوربان تبرعی :

آلاشهره تابع تپه قریه‌سی ساکنلرندن حاجی اسماعیل اوغلی زوجه‌سی خانم قوربان بایرامنده کسمك اوزره ایکی سنه‌دنبری بسله‌دیکی قویونی سوسله‌یه‌رك آلاشهر طیاره جمعیتنه کتیرمش و وطنك پك محتاج بولوندیغی هوا قوتمزك تزیید وتکثیری ایچون جمعیته ترك وتبرع ایتمشدر . قویون جمیت طرفندن مزایده‌یه قونولمش وایچه حاحلات تأمین ایله‌مشدر . بوفضیلتلی تورك قادیننی تقدیر ایلرز .

قوربان تبرعی :

مرعشده بغدادی زاده طیار افندی قوربان بایرامنده قوربانلق قوزوسنی کوزلجه سوسله‌یه‌رك طیاره جمعیتنه تبرع ایله‌مش وجمعیت نامنه مزایده‌یه قونولارق ۱۷۸ لیراده ژاندارمه باش چاووشی مصطفی افندی اوزرنده قالمشدر . مملکته نافع اولمق قصد علویسیله شایان شکران وامتثال حرکتده بولونان طیار افندی ایله مزایده‌یه اشتراك ایله‌ین ذوات کرامی تقدیر ایلرز .

§

ابراز حمیت :

مغله کاتب عدلی عمر افندی اولجه طبع ایتدیردیکی قیمتلی اوراقی بلابدل طیاره جمعیتنه تبرع ایلدیکی کبی ، بواوراقك صاتیشندن کاتب عدللر طرفندن آلنمسی لازم کلن یوزده اون بش بیعیه اجرتنی‌ده کذا طیاره جمعیتنه تبرع ایله‌مشدر . مومی الیهك اظهار ایلدیکی علوجناب وفدا کارلغه عرض شکرانی وظیفه بیلیرز .

§

ازمیرلیلرك شایان تقدیر برحرکتی :

اولجه ازمیرده ۸ مایس ۱۹۲٦ ده عقد ایدیلن طیاره قونغره‌سنده هیئت عمومیه‌جه قبول ایدیلن طیاره اعانه‌سنك صورت اخذ وقبولی حقنده ازمیر طیاره شعبه‌مزدن کلن تعلیماتنامه صورتی اشاغی‌یه یازلمشدر . ازمیرلیلر بوتعلیماتنامه ایله ازمیر قونغره مقرراتنی درحال تطبیقه باشلامشلردر. تورکیه داخلنده برنجی اولارق قونغره مقرراتنی تطبیقه باشلایان وطنپرور وعالیجناب ازمیرلیلری مملکتك پك محتاج بولوندیغی طیاره قوتلرینك تأمین تدارکی ضمننده کوستردکلری بواستعجالدن دولایی تقدیر وتبریك ایلرز .

ازمیر طیاره شعبه‌سندن کلن تعلیماتنامه صورتی

۱ — مستحصللرك صاتلمق ویا اخراج اولونمق اوزره اخراج اسکله‌لرینه سوق ایتدکلری محصولات ارضیه‌نك اعانه‌سی اخراج اسکله‌لرنده ویا اخراج اسکله‌لرنده‌کی بورسه‌ده آلنه‌جقدر . بناءً علیه طیاره شعبه‌لری ازمیر کبی اخراج اسکله‌لرینه سوق اولنه‌جق محصولات ارضیه اصحابنه تسهیلات کوسترملیدرلر .

۲ — محللرنده صاتیله‌جق هرنوع محصولات ارضیه‌نك اعانه‌سی محللرنده آلنه‌جقدر. آنجق محصولات ارضیه صانان ذاته ایکی نسخه اوله‌رق مقبوض ویریله‌جکدر . بومقبوضلردن برینی محصولات ارضیه‌یی آلان تجار محافظه ایده‌جك دیکری مالی صاتان مستحصلك ألنده قاله‌جقدر . بوصورتله محصولات ارضیه صاتین آلان تجارلر آلدقلری مالی بورسه‌ده صاتارلرکن ویا اخراج اسکله‌لرنده واپورلره وقایقلره ارکاب ایدرلرکن یدلرنده‌کی مقبوضلری اورانك طیاره شعبه‌سی مأمورینه ارائه ایدرلر . مقبوض ارائه ایتمه‌ینلردن یوزده ایکی اعانه درحال آلینیر .

۳ — محللرنده صاتیله‌جق محصولات ارضیه اعانه‌سنك صورت جبایتنی هر شعبه شرائط محلیه‌یه کوره اك موافق کوردیکی شکلده تأمین ایدر . یالکز قبول ایدیلن شکلی هرحالده مرکز عمومی‌یه بیلدیرملیدر .

٤ — آلنه‌جق اعانه قونغره مقرراتنه توفیقاً بوسنه و بوندن صکره کله‌جك سنه‌لر محصولاتنه منحصر اولدیغندن کچن سنه‌نك محصولاتندن هنوز اخراج ایدلمیه‌رك دپو حالنده تجارلر ألنده بولونان محصولاتدن اعانه آلنمیه‌جقدر . بونك ایچین بوکبی محصولات ارضیه صاحبلرینك نهایت ایکی آی ظرفنده محلی طیاره شعبه‌لرینه مراجعتله خبر ویرملری مقتضیدر .

> **اعتذار :** مندرجاتمزك چوقلغی حسبیله ث ٦٦٦ چیفت سطحلی طیاره‌نك سرکذشتی درج ایده‌مدیکمزدن عرض اعتذار ایدرز.

عین زمانده متنوع ومتعدد دشمنلریله چارپشمق وپك مشکل وظیفه‌سنی کمال سکونت وجسارتله ایفا ایتمك مجبوریتنده‌در. بومضاعف مجبوریتلری بیله‌رك تعهد ایتمش وبویولده‌کی وعدوتعهدینی شهادتیله تأبید ایتمش و اوده‌مش اولان هوا شهیدلریمز ایچون تصوریمزده حدودی تعیین اولونامیان بر تعظیم احتیاجی یوکسه‌لیر ! چوق قوتلی بر شعور وغرورایله قوشمش؛ اوچمش ، دیدینمش پك قانلی و هیجانلی ماجرادن صکره نهایت وفاسز بر وقفه ، اذعانسز بر اصابتله و فقط یالکز مادی هویتلریله سیلنمش قلبمزده یشایان بو قهرمانلری هرزمان حرمتله آکالم .

یرده کیلر، دکزده کیلر کچیردیردکلری چوق مدهش، مهیج بحران و مجادلاته رغماً التیام بولان یاره‌لرینك شرفلی ایزیله یکیدن بیلماز برعزم ومتانتله چوق دفعه وظیفه‌یه عودت امکان و تسلیسنی بولمشلر و ثمرهٔ شجاعت و خدمتلرینك آثارینی کندیلرینی آلقیشلایان ایادئ ملت آره‌سنده کمال حق و شرفله حس ایتمکله بختیار اولمشلردر . فقط هوا قهرمانلری بوندن محرومدر . هواده بحران برسقوط؛ هواده قان برهبوط دیمکدر. بورادەکی فراغت واستحقار اولوم قدرمتین، اولوم قدر قطعیدر. و بزدن قوپوب حصه‌لرینه توجه ایدن ناچیز تقدیرات بوندن طولانی چوق متأثرزکه مع الاسف اونلری وقورو محتشم مقبرلرنده بولور و برسکون و خشوع دونار مضطرب اولور .

ایشته بو اضطراب ایله‌درکه حقلرنده دها خصوصی بو وظیفهٔ تعزیزی استلهام و انفاذ ایدیورز. همشیره‌لر، افندیلر بوکون خصوصیله شو آنده حضور معنویمزده طوران بو مغفور قافلهٔ شهدایه تعظیماتکزی دعوت و استجلاب ایلرم اونلری سلاملاییکز !

آنقره : حاکمیت ملیه مطبعه‌سی

تورك هوا مجموعه‌سنك مسابقه‌لری

١

هوا ادبیاتی

بین‌الملل وملی ادبیاتلر اره‌سنده ، برده مختلف علم وصنعت شعبه‌لرینه عائد خصوصی ادبیات واردر: اقتصادیات ادبیاتی، عسکری ادبیات ، ایشته بوقبیلدندر .

بوتون معاصر ومدنی ملتلرده وهرملتك کندیسنه مخصوص اوله‌رق برهوا صنعتی ادبیاتی اولدوغی کبی تورك هوا مجموعه‌سی ده بر « تورك صنعتی ادبیاتی » میدانه کتیرمك ایستیور ، و بونك ایچین تورك دهاسنك قدرت منبعنه مراجعت ایدییور :

بدیعی برقیمتی حائز اولمقله برابر طیاره‌جیلکله علاقه‌سی اولان یازیلردن ، برنجیلکی قازانان شعره ٢٥ ، مجموعه‌مزك اوچ نهایت درت صحیفه‌سنه صیغاجق کوچوك حکایه‌لره ٢٥ ، و بویوك ، حکایه‌لره اصغری ٧٥ ، اعظمی ١٠٠ لیرا اکرامیه ویریله‌جکدر .

مسابقه‌یه داخل اوله‌بیله‌جك یازیلر مجموعه‌ده نشر ایدیله‌جك و اثرلره قیمت ویره‌جك حکم هیئتی مجموعه اداره‌سی طرفندن تشکیل اولنه‌جقدر .

کافی درجه‌ده اثرلر طوپلانجه مسابقه‌نك اجرا ایدیله‌جکی تاریخ اعلان ایدیله‌جکدر.

مسابقه‌یه اشتراك ایتمك ایسته‌ینلر ، اثرلرینی لطفاً مجموعه اداره‌سنه کوندرسینلر .

آمریقاده تورکجه مخابره مکتبی

درسلر

تلسز تلفونجیلق و اعمالی	مدت تحصیلیه	٦	آی	اجرت تحصیلیه	٧٥	دولار
ساعتجیلك	»	١	سنه	»	١٢٥	»
الکتریکله قاپلامه‌جیلق	»	٣	آی	»	٥٠	»
آوروپا شکرجیلکی	»	٦	»	»	٦٠	»
مرکب اعمالی	»	٢	»	»	٣٠	»

معدن چوجق اویونجاقلری اعمالی .   خصوصی مراجعت لازمدر .

کنجلر، وقت نقددر . بوشنه صرف ایده‌جککز وقتلرکزی تکرار کری آله‌مازسکز . چونکه اونلر کیتمشدر . ایشته سزه بر فرصت. اکر برثروت صاحبی وکندی ایشکزك آمری اولمق ایسترسه کز دقیقه غائب ایتمکسزین بالادن برصنعت انتخاب ایدرك همان زیرده‌کی آدرسه مراجعت ایدکز . لازمکله‌جك آلات وادوات مجاناً کوندرلمك اوزره اجرت تحصیلیه پشیناًدر .

حسین عزت

H. IZZET 2549. 8 lh ave. New-York. U. S. A.